

SKAULEISPOSTEN

TURGLEDE HELE ÅRET | 2024 | ÅRGANG 39

DNT Ringerike

Innhold

Foto: Ulf Odderbø

Faste sider

- 3 Leder
- 4 Styret 2023-2024
- 4 Andre tillitsvalgte
- 4 Ansatte
- 5 Medlemskap
- 5 Overnatting
- 6 Kart over koier og stier
- 22 Aktivitetskalender 2024
- 25 Tur- og aktivitetsprogram 2024
- 39 Koiene våre

Tjueborgkoa er restaurert

DNT Ringerike fikk økonomisk støtte av XL-Bygg og DNT til å restaurere Tjueborgkoa. Det er koiesjefen med tilsynsgruppe som har stått for alt arbeidet helt fra prosjektstøtte til den ferdige koia. Side 17.

Foto: Marit Stubbraaten

Skogens mangfold

Pershusfjellet i Nordmarka med store skoger i bakgrunnen. Les om skogen på side 8, 9, 10, 11, 12, 32, 33 og 34.

Foto: Brit Olauq Monserud

Foto: Tove Bergli Halvorsen

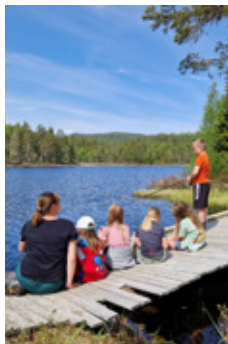

Foto: Julie Ulven

Fra foreningens sommerturer

Fv. vandring ved Borstuvatnet med Seniorgruppa, sommertur Tafjordfjella med turleder Odd Tangen og fisketur til Lerbergsetra med Barnas Turlag. Nå kommer en ny tursesong med flotte turer. Se side 22-28.

ANSVARLIG UTGIVER

DNT Ringerike

REDAKTØR

Per H. Stubbraaten
908 61 879
per.havard.stubbraaten@hadeland-energi.no

REDAKSJONSKOMITÉ

Axel Johan Holt
996 12 222
axelholt@online.no

Ellen Næsje
952 40 607
ellen.naesje@dnt.no

OPPLAG

2 300 stk.

FORSIDE

Bukollen. Foto av Alf Elling Omholt.

UTFORMING OG PRODUKSJON

Reklameservice Hønefoss

TRYKKERI

Odd Palerud AS
post@palerud.no

ÅPNINGSTIDER

Mandager kl. 10.00 - 17.00
Tirsdager kl. 10.00 - 14.00
Torsdager kl. 10.00 - 17.00
Det kan bli nye åpningstider våren 2024

NETTSIDE

dnt.no/ringerike

EPOST

ringerike@dnt.no

KONTONUMMER

2230 20 00984

VIPPS

113915

KONTORET

DNT Ringerike holder per i dag til i Osloveien 10 i Hønefoss. Fra våren, omkring påsketider, åpner DNT Ringerike Tursenter i Storgata 6, i de gamle lokalene til Mestergull.

Leder

2023 viste seg å bli et år med nyttige avklaringer og viktige beslutninger som kommer til å få betydning for hvordan vår kjære forening skal drives videre. Vi har fått ny administrasjon og skal flytte inn i nye lokaler i 2024. Mange av koiene er forbedret og stimerkingen er intensivert. Etter et driftig år er det naturlig å takke styret og daglig leder for dyktig jobb. Sammen med komiteene våre, redaksjonen i Skauleisposten, koesjefer, stimerkere, turledere og andre dugnadsfolk har vi lyktes i et unikt samarbeid. Takk til alle sammen!

Vi er stolte over å ha innfridd det ambisiøse turprogrammet som vi presenterte for året 2023. Barnas Turlag har utviklet flere trivelige turer, og Lerbergsetra har blitt en naturlig base for mye av aktiviteten. Oppslutningen om Seniorgruppa økte også i 2023. Gruppa har fungert stabilt under den samme lederen i 17 år. En takk til Arnhild Ballangrud for innsatsen gjennom disse årene! Litt spente var vi på om vi ville få oppslutning om de seks planlagte overnattingsturene, men det fikk vi. Fortsatt er det mange som nyter å bruke kroppen med sekk på ryggen – fra hytte til hytte.

Stiene har fått et skikkelig løft i år gjennom flere nye stimerkere. Disse har tatt vervet sitt på alvor, og ved utgangen av 2023 er det bare noen få traséer som står ledige. Dette er veldig bra, og jeg har stor tro på at vi også klarer å få frivillige til å besette de siste, i året som kommer!

Koesjefene med sine assistenter og frivillige har bidratt til en viktig oppgradering av koiene. Der gamle koesjefer har takket for seg, har det meldt seg nye flinke folk. Alle koesjefene er nøye med å skaffe tørr ved, men mer synlig er nye gasskap, kjøkkenskap, plattinger foran inngangen, gjerder og flaggstang. Den aller største renoveringen har skjedd på Tjuenborgkøia. Her er hovedkøia og Juliussenbua oppjustert både innvendig og utvendig (Les Koiennytt inne i bladet).

Foto: Tom-Erik Bakkely Aasheim

”

På tampen av 2023 ble det besluttet at DNT Ringerike skal flytte fra kontoret i Osloveien 10 og åpne Tursenter i Storgata 6.

I høst ble vi enige med Vibeke Tjøm om å avslutte hennes arbeidsforhold i DNT Ringerike etter lengre tids sykemelding. Vibeke ble ansatt i 2007 og har gjort en god jobb i rollen som daglig leder i alle disse årene. Vi takker for samarbeidet og ønsker henne lykke til videre!

Som ny daglig leder har vi ansatt Ellen Næsje. Hun har allerede fungert et par år og har bevist sine kvaliteter, men det er mange oppgaver i foreningen, så planen er å tilsette en person i deltidsstilling som kan hjelpe Ellen.

På tampen av 2023 ble det besluttet at DNT Ringerike skal flytte fra kontoret i Osloveien 10, hvor vi har holdt til siden 2015 til Storgata 6. Lokalene som ligger midt i gågata mot Søndre torg, egner seg godt som tursenter for DNT Ringerike. Vi både håper og tror at de nye lokalene vil tiltrække seg gamle og nye medlemmer og frivillige.

I tillegg håper vi å kunne innlede samarbeid med aktører som vil bidra til at flere kan få oppleve det enkle friluftslivet vi alle er så glade i!

Flyttingen av kontoret innebærer at vi mister parkeringsplassene i Osloveien, og nytt framøstested for turer blir Hønefoss Idrettspark, P-plassen.

Foreningen har intensjoner om å fortsette i samme spor i 2024. Ved hjelp av frivillige skal vi greie det. Det er planlagt å skolere nye frivillige gjennom ulike turlederkurser, motorsagkurs, merkekurs etc. Vi vurderer også hele tiden om vi skal merke nye stier eller om vi har kapasitet til å innvie nye koi-er.

Kanskje det kommer noen overraskelser i 2024?

Tom-Erik Bakkely Aasheim
Styreleder DNT Ringerike

Styret i 2023-2024

Foto: Per H. Stubbraaten

Fv. Daglig leder Ellen Næsje, styreleder Tom-Erik Bakkely Aasheim, Jan Gunnar Hagen, Karsten Lien, Harry Hart, Julie Ulven og Ola Rolid Tørrisplass.

Ansatt

DAGLIG LEDER

Ellen Næsje
tlf. 952 40 607
ellen.naesje@dnt.no

Komiteledere

LEDER VALGKOMITEEN OG TURKOMITEEN

Odd Tangen
tlf. 992 49 277
odd.f.tangen@gmail.com

LEDER VALGKOMITEEN KAJAKK

Ellen Margrethe Stabursvik
tlf. 924 58 253
estabursvik@gmail.com

Andre tillitsvalgte

STYRET STEINSLETTA HAVKAJAKKLUBB

Fra venstre: Kristine Søbekkseter, Camilla Kjemperud, Rita Hovind, Harry Hart og Elisabeth Thorsrud.
Ikke til stede: Arne Berg

STYRET I SENIORGRUPPA

Fra venstre: Erik Monserud, Finn Granum, Tove Bergli Halvorsen og Bente Christine Eriksen.

STYRELEDER

Tom-Erik Bakkely Aasheim
tlf. 476 52 214
styreleder.dntringerike@dnt.no

NESTLEDER

Julie Ulven
tlf. 480 75 407
julieulven@yahoo.no

SEKRETÆR

Karsten Lien
tlf. 909 99 867
karsten.lien@gmail.com

STYREMEDLEM

Jan Gunnar Hagen
tlf. 936 04 409
hagenjangrunnar@gmail.com

1. VARAMEDLEM

Ola Rolid Tørrisplass
tlf. 970 64 524
ola_minimann@hotmail.com

STYREMEDLEM og representant fra Steinsletta Havkajakklubb

Harry Hart
tlf. 415 54 851
shkk@dnt.no

LEDER KAJAKK

Harry Hart
tlf. 415 54 851
shkk@dnt.no

LEDER BARNAS TURLAG

Julie Ulven
tlf. 480 75 407
julieulven@yahoo.no

LEDER SENIORGRUPPA

Erik Monserud
tlf. 906 34 868
bomonse@gmail.com

KOIEKOORDINATOR

Trond Ellingsen
tlf. 924 02 725
tronde59@gmail.com

Medlemskap

Som medlem i DNT får du medlemspris på DNTs 580 hytter og kan deponere på DNT-nøkkelen. Du får rabatt på turutstyr i DNT Nettbutikken, medlemsbladet Fjell og Vidde med flere årlige utgivelser og DNTs årbok som sendes til medlemmer på forespørsel eller kan leses digitalt på dnt.no. I tillegg kommer tilbud på turer og kurs over hele landet og en rekke andre gode medlemsfordeler som du kan lese om på dnt.no/medlem/fordeler. Og sist, men ikke minst: Som medlem støtter du det gode arbeidet for friluftsliv over hele landet.

Lokalt i Ringerike har vi 10 flotte koier. Vi har også turer, kurs og gode friluftsmiljøer for alle aldre. Vi har rabattavtale hos Sandberg Sport på Hvervenkastet som gir 15 % på ordinære varer til våre medlemmer. Når du melder deg inn i DNT er det postadressen som avgjør hvilken lokalforening du tilhører. Bor du innenfor vårt nedslagsfelt som strekker seg fra Krokskogen i øst til øverst i Vassfaret i nordvest, så tilhører du automatisk DNT Ringerike. Du kan se et kart som viser våre stier, koier og arbeidsområde på neste side. Bor du andre steder, men ønsker å være medlem i vår lokalforening må du gi spesiell beskjed om det. Kontakt oss så hjelper vi deg!

MEDLEMSSKAP

TYPE MEDLEMSSKAP	PRIS
Ordinært medlem	kr 810,-
DNT Ung (Unge mellom 13-25 år)	kr 345,-
Barnas Turlag (0-12 år)	kr 145,-
Honnørmedlem (over 66 år eller uføre)	kr 635,-
Husstandsmedlem (om du bor sammen med et ordinært medlem)	kr 445,-
Familiemedlemskap (2 voksne og alle barn under 26 år)	kr 1 455,-
Livsvarig medlemskap	kr 20 250,-

RABATTER

Du får fordeler og rabatter hos flere av DNTs samarbeidspartnere. Reise, overnatting, turutstyr, forsikring, festivaler, kurs og mye mer.

Les mer på dnt.no/medlem/fordeler.

FJELL OG VIDDE

Fjell og Vidde er landets største friluftsmagasinet, og kommer ut 5 ganger i året. Les mer på dnt.no/fjellogvidde.

BLI MEDLEM - SMS DNT TIL 2030

Overnatting

OVERNATTING OG BRUK AV KOIENE

I DNT Ringerike kan du forhåndsbestille plass på koiene, men du *må* ikke. Det er helt greit å benytte seg av koiene og betale i etterkant av oppholdet. Hvis du vil betale etter at du har kommet hjem må du oppgi koiens navn, dato for besøket og besøksnummeret i protokollen på koia ved betaling. Du kan overføre til DNT Ringerikes kontonummer (se side 2), benytte deg av vipps (113915) eller aller helst DNTs hyttebetalings app. Ønsker du å forhåndsbestille plass, gjør du det på hyttebestilling.dnt.no.

De som forhåndsbestiller har fortrinn på seng, men må gjøre krav på denne innen kl. 1900. De som bare går og betaler for seg på koia eller i etterkant av oppholdet, har lik rett til å være på koia, men må bruke madrass på gulvet hvis det ikke er nok sengeplasser. Alle MÅ skrive seg inn i besøksprotokollen, også de som har forhåndsbestilt! Det er det første du gjør når du ankommer koia! Følg ellers anvisningene på koia i forhold til renhold, hvor du henter vann, hvordan du fyrer eller tømmer aske mm.

PRISER VED LEIE AV KOIER PÅ SENGEBASIS

	MEDLEMMER	IKKE MEDLEMMER
Voksen	kr 315,-	kr 450,-
Ungdom 13 - 26 år	kr 165,-	kr 420,-
Barn 0 - 12 år	Gratis	kr 220,-
Hund (i bur)	kr 120,-	kr 120,-
Dagsbesøk/telt - Enkeltperson	kr 35,-	kr 80,-
Dagsbesøk/telt - Familie	kr 60,-	kr 75,-

PRISER VED LEIE AV KOIER SOM LEIES UT I SIN HELHET

	MEDLEMMER	IKKE MEDLEMMER
Bertebu - Vassfarkoia	kr 1 100,-	kr 1 400,-
Bjønnebu - Vassfarkoia	kr 800,-	kr 1 100,-

DNT-NØKKELE

Alle koiene som driftes av DNT Ringerike er utstyrt med DNT-nøkkel.

Nøkkel til koiene får du ved å henvende deg til kontoret vårt/Tursenteret, ByLab i Fossveien 1, Norli bokhandel på Kuben og Sport 1 Hvervenkastet. For å få deponere nøkkel må gyldig medlemskort i DNT fremvises.

Depositum for DNT-nøkkel er på kr 100,- og du kan beholde nøkkelen så lenge du er medlem av DNT.

DAGSBESØK OG TELT

Det er helt gratis å spise nistepakken eller slå opp telt utenfor våre fantastiske koier. Nyte utsikten, bare slappe av og la roen senke seg mens du tar inn den flotte norske naturen.

Men om du har behov for å låne utedo, bruke ved, benytte deg av kjøkkenet på koia eller andre fasiliteter må du betale for oppholdet.

Status for Mørkgonga og Gyrihaugen

Per H. Stubbraaten

Mørkgonga hadde eventyrlige besøkstall i årene med pandemi, og det var positivt at folk søkte mot spennende naturopplevelser, men den økte trafikken hadde også visse bieffekter. Mørkgonga er jo en fjellsjakt med steinsprang og rasfare, og mye folk gjorde forholdene mer usikre.

Mørkgonga

I 2020 falt en ung mann utfor brattkanten og omkom, og advarslene kom raskt: Nå må Mørkgonga forseres på eget ansvar, og ingen fellesturer vil bli arrangert. Skilting og blåmerking vil også etter hvert bli borte. Mange folk medførte mange biler, og ved den provisoriske parkeringa ble det fullstendig kaos.

Bilene sperret nesten Åsaveien, så politiet måtte helg etter helg botelegge bilister. I samarbeid med Vegvesenet anla grunneier Martin Bremnæs ny parkeringsplass i 2023 sør for ferista. Her er det plass til 65 biler mot parkeringsavgift på kr 80. Ny sti og vei fører fram til den gamle traseen mot Mørkgonga.

Fra parkeringsplassen i Åsaveien.

Foto: Per H. Stubbraaten

Det kan kanskje synes litt unødvendig med ny parkeringsplass når det samtidig advares mot å besøke attraksjonen Mørkgonga, men parkeringsplassen er uansett et nytt utgangspunkt for turer på Krokskogen.

Gyrihaugen

I Skauleisposten 2023 skrev vi om betenkelighetene ved det planlagte radaranlegget på Gyrihaugen. Det skulle stått ferdig i 2025, men vinteren 2023 meddeler Forsvarsbygg: «Nye og omfattende interferens- og robusthetstester gjennomført av Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) viser at radaren likevel ikke kan plasseres på Gyrihaugen fordi den forstyrrer andre anlegg i tilstøtende områder».

Å bringe naturen tilbake til det opprinnelige er umulig. Når alt ble som det ble, mener vi i DNT Ringerike at det beste er å jevne til terrenget inntil den nylagte veien. På toppen må det planeres og sås til, og kanskje kan det bygges gapahuk e.l. for friluftsfolket. At folk som ikke er like spreke lenger, finner en lettere vei mot toppen er vi absolutt positive til.

Foto av Ringerike kommune med tillatelse fra NSM.

Foto: Tom-Erik Bakkely Aasheim.

Skogen rundt oss. En levende ressurs.

Av Per H. Stubbraaten

Den norske skogen er en del av det boreale barskogbeltet som strekker seg rundt jorda på våre nordlige breddegrader. Den dekker 37 prosent av landarealet i Norge, mens på Ringerike opptar skogen hele 75 prosent av arealet.

Det vokser 30 ulike treslag i skogene våre, hvorav gran, furu og bjørk alene utgjør 90 prosent av det totale trevolumet.

Det er klima, berggrunn og jordsmonnsom bestemmer hva som kan vokse i et område. Vegetasjonen, herunder skogen, danner livsgrunnlaget for andre levende organismer som dyr, insekter og sopper. Dette biologiske mangfoldet er rikest i gammel skog (gammelskog). Den eldste og minst påvirkte skogen blir av mange kalt for urskog, mens skog som ikke har vært utsatt for flatehogst kalles naturskog. Bare 1,7 prosent er definert som urskog, men anslaget for naturskog er noe flytende.

Foto: Marit Stubbraaten

Gammelskog ved Ringkollsetra.

Som en motsetning til gammel skog står produksjons-skogen (noen kaller den for kulturskog). Her blir trevirket benyttet i kommersiell virksomhet.

Det var først på slutten av 1500-tallet at skogen fikk økonomisk verdi i Norge. Da ble oppgangssaga konstruert, og sagene poppet opp ved fossene våre. Samtidig krevde gruvene rikelig med trevirke. Eksporten av trelast ble en viktig næring, og 200 år seinere gjorde treforedlingen sitt inntog. Tilgangen på tømmer til sagbruk og papirfabrikker gikk via elvene våre, og i dag forteller oppdemming av vann og skådammer i elvene om denne tidsepoken.

Fram til andre verdenskrig dominerte plukkhogst, men utover på 1950-tallet overtok flatehogst. Det ble satset på skogplanting, skogsbilveier, gjødsling, grøfting og sprøyting mot uheldig gjenvekst. Skogen var nå for alvor blitt en ressurs for skogindustrien. Det krevdes fornuftig og langsiktig planlegging for å sikre rask gjenvekst, og i årene etter mangedoblet skogbruket sitt tømmervolum.

Men etter hvert slo tanken om det biologiske mangfoldet igjennom. Man erkjente at skogen var et fantastisk økologisk system med 25 000 ulike arter som på ulike måter er avhengige av hverandre. Ensidig flatehogst og gjenplantning med én tresort (bestandsskogbruk) hadde uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Resultatet ble et noe mer miljørettet og skånsomt skogbruk, og etter hvert slo også tanken om vern av skog igjennom. Vi fikk nasjonalparker, naturreservater og landskapsvernområder.

I Nordmarka ble Spålen-Katnosa naturreservatet opprettet i 1995, slett ikke uten konflikter, men Naturmangfoldloven fra 2009 ble et gjennombrudd for skogvern. I Ringerike kommune ble Vikerfjell naturreservat (cirka 80 186 dekar) opprettet i 2016 etter såkalt frivillig vern. Det betyr at skogeierne selv tilbyr skog til vern mot at de mottar erstatning fra staten. På tampen av 2023 har regjeringen bestemt å verne mange skogområder, og ett av disse er Loreåsen i Hole kommune.

I 2016 vedtok Stortinget at 10 prosent av all skog skulle vernes, i dag er 5,2 prosent vernet mot hogst. En viktig faktor for gjennombruddet av skogvern er klimakrisen. Skogen er en viktig regulator for klimaet. Gjennom fotosyntesen tar grønne blader og nåler opp og lagrer CO₂, og denne prosessen gir planten sukker, mens atmosfæren får oksygen tilbake. Temperaturstigning, flom og erosjon er i dag en utfordring, og her er vern av skog og miljørettet drift av skogen den beste garanti i klimakampen.

Vikerfjell Naturreservat.

Foto: Ellen Næsje

Kilder:

Anne Sverdrup-Thygeson: *Skogen (2023)*
Nettstedet til Norges Skogeierforbunt

På besøk i verna område - Gullerudmarka

Av Arvid Næss

På Ringerike forekommer det mange forskjellige skogstyper. Det er mest gran- og furuskog, men vi finner også varmekjær lauvskog i lavlandet og fjellbjørkeskog på Vikerfjell.

Derimot er skogstypene som vokser på kalkryggene i Åsa, ikke så vanlige i Norge. Det kupert terrenget gir varierende vekstforhold som favoriserer forskjellige treslag. Oppe på ryggene, hvor det er det tynt jordsmonn, finner vi kalkfuruskog. Mellom ryggene, hvor det er dypere jord, vokser det granskog. Jorda er næringsrik, slik at mange næringskrevende plantearter kan leve der. Flere av disse artene er sjeldne og er derfor ført opp på Artsdatabankens liste over truede og sårbare arter, den såkalte rødlista.

Den næringsrike jorda gir igjen livsgrunnlag for andre typer organismer som er knyttet til vegetasjonstypene og plantene i området. Mange av dem står også på rødlista. Artsdatabanken vurderer også vegetasjonstyper. For eksempel er kalkfuruskog og kalkgranskog kategorisert som sårbare. Granskogen i området har god bonitet samtidig som den ofte forkommer nær bebyggelse og jordbruksområder. Av den grunn blir denne type skog ofte utsatt for hogst, slitasje og andre inngrep.

Derfor har Gullerudtjern og Ultvedttjern naturreservater og Ultvedt landskapsvernområde blitt opprettet. Formålet med å opprette disse verneområdene er å beskytte kalkskogsområdene med den rike og til dels unike floraen mot inngrep.

I tillegg er det også registrert en rekke sopparter som står på rødlista. Disse soppene er nevnt som et av vernekriteriene for Gullerudtjern naturreservat.

Arvid Næss ved Ultvedttjern. Kalkåser i bakgrunnen.

Orkidéen Myrflangre er totalfredet.

Den freda orkidéen Marisko.

Typisk kalkfuruås med lagdelte og skråstilte bergarter i Åsa.

Foto: Marit Stubbraaten

Foto: Marit Stubbraaten

Foto: Marit Stubbraaten

Foto: Marit Stubbraaten

Nevnes må også myrområdene rundt Grunntjern og Ultvedttjern. De er klassifiserte som ekstremrike myrer. På myra ved Ultvedttjern finnes en av Norges største forekomster av den fredede orkidéen myrflangre. For at ikke myrflangre skal utkonkurreres, har det siden 2014 blitt drevet skjøtsel på denne myra ved at takrør, som er Norges største gras, fjernes på noen områder. Tidligere var det beiting av husdyr som holdt takrørplantene nede. Denne skjøtselen har en positiv virkning på myrflangre som har økt i antall. På disse myrene vokser også knottblom som er en uanselig orkidé. Også den er fredet.

Av andre interessante organismer i disse verneområdene kan kransalger nevnes. De er en spesiell gruppe grønnalger som lever i kalkrike vann. I Norge er det registrert totalt 24 arter kransalger hvorav 21 står på rødlista. I skogsvannene Gullerudtjern, Grunntjern og Ultvedttjern, og på Kvitmyra, er det registrert til sammen seks arter kransalger. Fem av disse står på rødlista.

I alle verneområder er det restriksjoner på bruk og ferdsel, og vernekriteriene styrer hva som er tillatt og ikke. Et slikt eksempel er at bålrensing er forbudt i Gullerudtjern naturreservat. Uansett, om man ferdes i naturreservater eller andre verneområder, er det viktig å sette seg inn i vernereglene og følge disse. Da er vi med og bevarer disse unike områdene for framtidige generasjoner.

Kilder: Lovdata. Div vernevedtak

Foto: Marit Stubbraaten

Fra Pershusfjellet.

SKOGEN

Av Elling M. Solheim.

Skogen har brei bringe.
Dit kan du gå med gleda.
Strøye den ut over li og fjell,
syngje til sola sovnar om kveld.
Dit kan du gå med gleda.

Skogen har brei bringe.
Dit kan du gå med sorga.
Nevne for den di hjertesut,
den vil gi lindring og stryke ut.
Dit kan du gå med sorga.

Skogen har brei bringe.
Alt med den kan du dele.
Trufast gir den—tar trufast imot,
gjømmjer det hele ved hjerterot.
Alt med den kan du dele.

Rødflangre.

Mogop

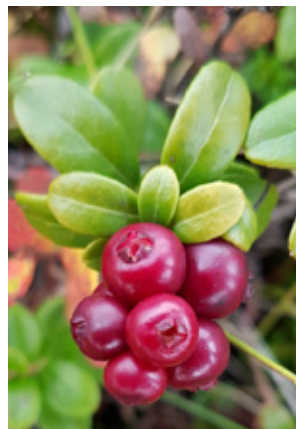

Foto: Marit Stubbraaten

Skogen er mer enn trær

Av Axel J. Holt

To treslag, gran og bjørk. Dikteren Tor Jonsson lar dem stå som bilde på ham og henne. Dette verset fra «Norsk natur» forteller om hvilken plass skogen har i bevisstheten vår.

*Eg er grana, mørk og stur.
Du er bjørka. Du er brur
under fager himmel.
Båe er vi norsk natur.*

10 vanlige synonym på oppslagsordet «tre» på fire bokstaver:
fur, gadd, gran, hegg, hyll, lerk, linn, lønn, rogn, tall.

- sier litt om mangfoldet i norske skoger

Skog for kropp og sjel

For meg er skogen et sted der jeg finner ro, mental balanse, inspirasjon, bygger opp kroppen, eventuelt prøver å bremse fysisk forfall. Jeg stopper oppramsinga her, og konklusjonen blir: Jeg trives i skogen.

Trivsel. Følelser. Hører slike begrep hjemme i skogen? Vi tenker vel mest på planting og tynning, hogst og transport, treforedling eller hva skogen gir oss i form av penger, produkter og arbeidsplasser. Da virker det vel litt puslete å komme med følelser og velvære og slike ting som ikke kan måles i penger? Et møte mellom to forskjellige verdener: Én der pengene rår, én der følelsene rår. Industri og arbeidsplasser har lett match der de opererer med målbare størrelser som penger og kubikkmeter.

Nærområdene har alltid vært viktige

For mange år siden hørte jeg at DNT ville ha fokus på nærområdene. Ja vel? Gater, trafikkerte landeveier, ofte uten fortau. Til slutt ute i skauen. Det er jo der turen *egentlig* begynner - mente jeg. Men så slo det meg at folk fra den tid de slo seg ned som jordbrukere, har gått hjemmefra og ut i utmarka. Bær og andre ville vekster, all slags vilt, fisk, ved, materialer. Alt dette og mer til var å finne i utmarka, i skogen. De sleit ikke i motbakkene for moro skyld, de folkene! Så henter jeg fram kartet. Innrømmer gjerne at papirutgaven fortsatt står mitt hjerte nær, det er noe med det store overblikket! Alle stiene som er tegnet inn fra bygda, oppover åsen og inn på skauen. Går de der, fortsatt? Krongler seg opp i brattlandet, kanskje rundt det store vindfallet fra stormen i forfjor, på kavlebrua over myra, opp til kastesteinen, «Varpet», der ei budeie frøs i hjel en sein høstkveld. Slik bestemor hadde hørt det fortalt den tid hun var småjente. Må hive på en liten stein hver gang jeg går forbi. Best slik, ja. Rart med det!

Så bli med inn på skauen, da!

Jeg velger meg en dag tidlig på høsten. Tar ut hjemmefra, det vil si omtrent midt i Hønefoss. Oppover Riperbakken, Høyby, jernalderens langhus på Veigin. Stopper litt her og ser utover fjorden og

åsene. For en plass å legge et høvdingsete! Åsene på Krokkskogen og Modum, Skrim og Ble i det fjerne. Holleia rett over ytre del av Soknedalen. Fint å gå dit også, over Sørgefoss og opp til Aklangen. Men ikke i dag. For i dag er det Ellingseterkoia som gjelder!

Furua kan bli mange hundre år gammel.

Foto: Axel J. Holt

Innover Oppenåsen, en liten pust ved Midttjernhukken. Osp og bjørk har alt fått høstfargene. Grana står tett her nede ved tjernet. I åsen bak meg er det store innslag av furu. Skrinnere vilkår oppi der! Videre opp det hengebratte ufset. Heggelia, Vesletjern og Krokktjern. "Krokhølen" sa en gammel kjentmann til meg en gang. Det gamle kartet Tyrstrand gir han medhold. En høl er ei djup renne eller utvidelse av et bekkefar gjennom ei myr. Altså langt fra «et høl». Men tidene og navnebruken skifter og mye vann har rent ut i Tyrifjorden siden den gang. Lettgått lende de siste kilometerne før tjernet åpner seg med koia innunder åsbrynet i vest.

Rast eller overnatting? Nå har vi lagt bak oss drøyt halvannen mil. Kunne nok være fristende å ta kvelden her! Men er du sprek og langbeint, når du fram til Rishuesetra på en drøy halvtime. Herfra og sørover forbi Snaukollen til Veme går det gammel setersti. Nettopp, ja! Et av disse gamle tråkkene mellom bygda og setra på skauen.

Rishuesetra.

Foto: Axel J. Høit

Å drive seterbruk er en arv fra den tid folk dro rundt og fant det beste beitet for buskapen, jaktet på hjorteviltet, tok fisken der det var lettest og sanket modne bær og ville vekster. Så ble de bofaste, men nyttet fortsatt beitet i utmarka den tid av året da dette høvde best. Da var det praktisk å bygge en mindre variant av heimegarden i utmarka, der folk «satt» eller hadde «sete» hele sommeren. Seterbruket ble en viktig del av utnyttelsen av utmarka.

Hele veien mens vi går, er det to treslag som dominerer landskapet. Grana i de frodige liene og ned mot våtlandet i dalbunnen. Furua over åsryggene og sandmoene. Noe bjørk. Mye ensartet kulturskog, samme slaget over store arealer. Men lendet er bakkete og jommen meg har det ikke sneket seg inn noe rogn og osp som gir et litt mer variert skogbilde. Sansenstrykket av skog blir rikere.

Men opplevelsen av gammelskogen! Så mye sterkere, mer variasjon, hvert enkelt tre framstår som en personlighet formet av jordsmonn, fuktighet, lys -- men vel så mye av naboskap med andre treslag. Personlighet? Forfatteren og forstmannen Peter Wohlleben mer enn antyder i boka «Trærnes hemmelige liv» (Cappelen / Damm 2016) at trærne beskytter og viser omsorg for hverandre, at treet har sjel. Det er noe i måten forfatteren argumenterer på som stimulerer fantasien!

Furugadd.

Foto: Axel J. Høit

Jeg står på Borglund nede ved riksvei 7 og venter på en buss. Har sjekket ruta i forkant! Så kaster jeg et blikk over veien og får øye på et rødt hus, barndomshjemmet til skogsarbeideren og dikteren Elling M. Solheim (1905-71), Ringerikes svar på Einar Skjæraasen og Hans Børli.

Motsetninger eller sameksistens?

Treffiber eller friluftsliv? Naturskog eller granåker? Forvaltningen av skogen har vært et stridsemne i generasjoner. Samfunnet trenger skogen som ressurs for råvarer til industrien. Samfunnet trenger skogen som ressurs for folkehelsa. Er det mulig å tallfeste trivsel, velvære, mental balanse og alle disse begrepene som nettopp er så vanskelige å veksle om i hard valuta? «Folkehelse» høres drepande kjedelig ut. En befolkning som er aktiv, som foruten å spise sunt, også er i god fysisk form -- tenk hva vi slipper av sykefravær og kroniske plager, dårlig trivsel.... Lista er lang og kan lett bli lengre. «Investering i helsebanken», pleier en treningsinstruktør jeg kjenner å si. Skal vi lykkes med å få enda flere med oss ut i skogen, må vi ta noen grep. Skogsområdene rundt byer og tettsteder må i mye større grad enn nå bli sett på som rekreasjonsområder, der friluftsliv går foran næring. Videre må vi ta hensyn til at vi er gjester i skogen. Gjester hos grunneieren, med de begrensningene som lovverket legger. Men vi må absolutt tenke på at skogen er leveområdet for all slags vilt, både rovdyr og «nyttedyr», for fugl og fisk. Ja, til og med for insekter som veps og mygg og flått og hjortelusflue og - - . Alt henger sammen. Sopp og barkbille. Også det plagsomme har en oppgave i det store samspillet.

Vi flytter til sentrum

Av Ellen Næsje

Fra 2015 har foreningen hatt gode kontorfasiliteter og fri parkering i Osloveien 10, men ønsket om bedre synlighet har vært en tungtveiende grunn til å flytte kontorene til sentrum.

Nå snakker vi ikke lenger om kontorer, men et tursenter. Nå kan folk spasere rett inn fra gateplan til det nye lokalet i

Storgata 6. Her vil åpningstiden bli utvidet slik at folk kan stikke innom for informasjon eller samtale om tur og friluftsliv.

Siden kontrakten i Osloveien går ut i 2024, valgte styret å presentere alternative kontorlokaler på høstmøtet 2. november. Etter positive tilbakemeldinger i foreningen valgte styret å inngå

kontrakt med gårdeier Knut Solberg, og fra mars 2024 skal vi rigge oss til i det nye tursenteret.

Gårdeieren pusser opp lokalene, mens vi skal innrede lokalene. Det nye tursenteret blir ikke noen sportsbutikk, men folk kan få kjøpt kart og enkle DNT-artikler. De som ønsker å handle på nettet, kan få hjelp til det.

Foto: Eirik Haugen

Vi arrangerer el-sykkelturer

DNT Ringerike har gjerne hatt en eller to sykkelturer på turprogrammet hver sesong. Da transporterte vi syklene til startstedet, gjerne på Ringkollen eller et annet skogsområde.

Mange syntes likevel at disse oppleggene var litt masete, så oppslutningen har aldri vært stor. Etter at flere har kjøpt el-sykler, har utgangspunktet endret seg helt. I sesongen 2024 arrangeres det to el-sykkelturer med start fra byen.

Det er ikke tvil om vi rekker over et større område med el-sykkel, og vi trenger ikke å slite oss ut i motbakkene. 2024 blir et prøveår, så hvis mange deltar, vil vi fortsette året etter.

Foto: Stian Opsahl

Er det travelt på kontoret, Ellen?

Av Per H. Stubbraaten

Daglig leder Ellen Næsje hadde akkurat kommet inn når jeg ankommer kontoret i Osloveien. Hun hadde vært på Jevnaker og delt ut en erkjentlighetsgave til en tillitsvalgt gjennom mange år.

Jeg spør om hun har mange slike oppdrag utenfor kontoret?

Jobben min er ganske variert, men jeg synes at oppgaver relatert til tillitsvalgte og frivillige er svært viktige. De som har gjort en jobb, bør takkes skikkelig. Vi lever av medlemmene, så det er like viktig å ta vare på gamle medlemmer som å rekruttere nye.

Hvordan trekker foreningen til seg nye medlemmer?

Vi tilbyr et konsept som vi tror fenger: attraktive turer, hyggelige arrangement og sosialt samvær. Vi har erfart at naturopplevelser sammen med andre gir økt livsglede og bedre helse.

Jeg har visst glemt å gratulere deg med fast stilling som daglig leder.

Takk for det, jeg er glad for tilsetningen. Arbeidet er imidlertid ikke nytt for meg siden jeg allerede har fungert i stillingen som daglig leder et par år.

Hva er de mest krevende oppgavene i hverdagen?

DNT sentralt har nå lansert et moderne digitalt system som alle lokalforeningene skal ta i bruk. Felles bookingsystem for hytter og lik hjemmeside gjør det mye lettere å manøvrere i DNT-systemet. Et ensartet regnskapssystem, DNT Økonomiring, letter også arbeidet.

Jeg kommuniserer med medlemmene ikke bare via hjemmesida, men også på Facebook. Dette tar mye tid, og samtidig må en strøm av mailer besvares.

Det betyr at de digitale oppgavene konkurrerer med de praktiske gjøremålene i en hektisk hverdag.

Hvordan fungerer samarbeidet mellom deg og de tillitsvalgte?

Jeg deltar i alle møter med styret og komiteer, samtidig som jeg holder kontinuerlig kontakt med koiesjefer og stiansvarlige. Folk gjør en fantastisk frivillig jobb, og jeg synes vi kommuniserer godt om de felles oppgavene.

Hva synes du om å flytte kontoret inn i byen?

Jeg tror dette blir bra for foreningen. Vi blir mer synlige, og med utvidet åpningstid blir vi mer tilgjengelige for medlemmene. Vi kan også innrette dørene slik at frivillige kan låse seg inn for å hente utstyr eller holde møter.

Har du noen spesielle ønsker for det kommende året?

Vi har satt i gang frivillig trim. Jeg håper på god opplutning slik at tilbudet også kan gis i 2024. Et personlig ønske er trilleturer med foreldre i fødselspermisjon. Her vil naturlig nok sammensetningen av gruppa endres hele tiden. Erfaringen fra Bærum der jeg jobbet tidligere, er god.

Takk for praten. Og to ting tar jeg alltid med meg fra samtaler med Ellen – godt humør og entusiasme for foreningen.

Foto: Jan Gunnar Hagen

Ringeriksdagen. Fv. Tove Bergli Halvorsen, Ellen Næsje, Miriam Hagge og Bjørg Stigsrud.

Koienytt

Av Per H. Stubbraaten

HOLLEIA

Det har vært gledelig å konstatere at koiene på Holleia har hatt godt besøk i 2023. Mange har gjennomført trekanten der de besøker eller overnatter på alle tre koiene. Ask Utvikling har frisket opp gamle stier i hvit farge (kanskje vil de etter hvert bli blå), og sammen med de gamle blåmerka stiene utgjør det et fantastisk stinett. God skilting sikrer at ingen går seg bort.

Foto: Ellen Næssje

Barnas Turlag har fisketur til Lerbergsetra.

Barna inntar Lerbergsetra

På Lerbergsetra har det vært stor aktivitet i hele 2023. Barnas Turlag hadde stemningstur med julenisse i desember 2022, og den ble fulgt opp i 2023. I januar inviterte koiesjefen til åpen koie de to siste helgene i januar. Mer enn 40 turfolk var innom. I år vil han gjenta tilbudet.

I mai ble gangen pusset opp, og gass-skap er montert. Vollen på setra krever mye gressklipping, men de firbente syntes fortsatt vollen var et overdådig matfat, og til overmål la de igjen visittkort i fleng. Dette påførte koiesjefen mye ekstra arbeid, men nå er det søkt om å få gjerde inn deler av vollen.

Lerbergsetra er en super plass for barn, og Barnas Turlag arrangerte fisketur på sommeren. Nye klopper er lagt over bløthullene for å bedre stien inn på setervollen, og flere ved-dugnader har sikret vinterveden for lang tid.

Foto: Per Stubbraaten

Dugnadssuppe på Lerbergsetra.

I september var kaffekoken lagt til Lerbergsetra, og setra var også rasteplass for Holleiamarsjen. Ørjan Bondehagen har rekognosert i terrenget og lagt en innbydende Turbosti rundt Heimsetertjernet. Årets siste dugnad var kvistbrenning. Med årets første snø på bakken smakte det herlig med minestronesuppe kokt på utegrillen.

Foto: Per Stubbraaten

Th. Ny koiesjef på Hovinkoia, Helge Backman, sammen med assisterende Bjørn Lindahl.

Ny koiesjef og assistent på Hovinkoia

I sommer fikk vi nye koiesjefer på Hovinkoia. Maria og Tom-Erik Bakkely Aasheim trakk seg etter solid innsats i flere år, men heldigvis hadde ryktene gått om ei tømmerkoie på Holleia med fin beliggenhet. Redaksjonen i Skauleisposten fikk til et vinterlig møte med de nye sjefene, Helge Backman fra Geithus og Bjørn Lindahl fra Tyristrand.

Helge driver Helges Jaktservice på Geithus. Det er et enmannsforetak som selger og formidler telekommunikasjonsutstyr. Helge elsker jakt og fiske, og han sitter inne med mye spesialkunnskap som han gladelig deler med andre.

Bjørn er pensjonert jernbanemann. I den jobben reiste han over hele Østlandet som spesialist på lysanlegg. Som kamerat med Helge, er hobbyen ikke uventet jakt og fiske.

De er allerede godt i gang med koiejobben. Før snøen kom, fikk de kjørt inn ved med en liten traktor. Sammen har de konkrete planer om små forbedringer på koia.

Grønknutkoia i god stand

Det er litt mer anstrengende å ta seg fram til Grønknutkoia enn til de andre koiene, men til gjengjeld kan man nyte en gedigen utsikt. Tidligere ble all ved tatt fra egen eiendom, men nå er det ikke flere trær å felle. Dette blir en liten utfordring i de kommende årene.

Koia er i god stand, og utvendig vedlikehold har ikke vært nødvendig. Derimot er koia rundvasket og alle madrassene grundig luftet. I løpet av året har koia fått ny koieassistent, Arild Eriksen.

Nye vinduer, malte tak og til neste år ønsker vi bytte ut peisen.

Koiesjef Ulf Oddebø på Tjueborgkoia bærer inn solcellepanel.

VIKERFJELL

Koiene på Vikerefjell og i Strømsodbygdta tilhørte i sin tid det såkalte koiestrøket til Den Norske Turistforening, men i dag eies alle koiene av DNT Ringerike. Alle de gamle koiene er restaurert og er i utmerket forfatning.

Vikerfjell. Løypa nordover mellom Blankvannkrysset og Kalkkrysset. I bakgrunnen fra høyre Vikerefjell, Svarttjernkollen og Gyranfisen. Helt til venstre Storrustefjell.

Full renovering av Tjueborgkoia

Tidligere koiesjef Leif Henning Solberg er bosatt i Sverige mesteparten av året og syntes det tidvis kunne være vanskelig å følge opp jobben som koiesjef. Han fikk da kameraten Ulf Oddebø til å overta mens han sjøl kunne være en av flere assistenter.

Inn i 2023 har Tjueborgkoia etablert et solid lederskap. Ved siden av ovennevnte tiltrådte også ekteparet Tore og Eva Jacobsen og Gro Nyland som assistenter. Virkelig en solid gjeng!

Helt fra starten hadde den nye ledergjengen planene klare: Koia skulle restaureres! En grundig befarung hadde nemlig vist at vinduer og mye av tømmeret i veggene hadde råte.

Daglig leder søkte om midler i XL-bygg, og foreningen fikk bevilget 200 000 kr.

Mange takk til XL-bygg for gaven!

Tre hoveddugnader ble arrangert i løpet av sommeren pluss flere ekstraturer oppom. Materialene fra XL-bygg ble fraktet inn med helikopter. Først ble hele langveggen mot øst tatt: Nye laftestokker, nye

vinduer og ny ytterkledning på hele veggen. Til slutt ble alt beiset.

På inngangssida ble det lagt en stor plattning der folk kan kose seg med kaffekoppen. Innvendig skjedd det også mye. Nytt Ikea-kjøkken med nedfelt gasskomfyr ble montert, gass-skap satt opp, taket malt lyst og solcellepanel montert. Nå kommer lyset automatisk på i gangen, og mobilene kan lades.

Da det viste seg å bli litt snaut med materialer, trådde Soknabruket til. De sponset oss med en betydelig sum. Tusen takk!

Leif Henning Solberg og Gro Nyland foran Juliussenbua.

Juliussenbua gjennomgikk en nesten like stor fornying: Ny plattning, nytt kjøkken og gasskomfyr og ny seng. Nå kan det faktisk overnatte fire personer her, pluss hund. Fantastisk plassutnyttning!

Den nye arbeidsgruppa har stått for arbeidet, men har fått litt hjelp av en profesjonell snekker. Noen frivillige deltok under dugnadene, og til alt overmål slang det seg med noen turgåere som fikk overnatte. Planene for 2024 er klare: Taket utvendig må skiftes, og innvendig skal det isoleres. Ny pipe skal settes opp, og peis med peisinnatts monteres. Sammen med grunneier er det planlagt hogst som vil gi både ved, sol og utsikt.

Det skal bli en fornøyelse å følge koiegjengen neste år!

Teksten er skrevet av Per H. Stubbraaten etter samtale med koiesjef Ulf Oddebø.

Veddugnad på Vikerkoia, Terje Bjørgen, Kristian Magnussen og Inger Bjørgen.

Gamle Vikerkoia er ikke glemt

Da den nye Vikerkoia ble realisert i 2018, mente man at gamlekoia fra 1932 var lite å spare på. Men det viste seg raskt at sengebehovet til tider var større enn den nye hytta kunne dekke, og derfor ble gamlehytta spart. Mange ting er fornyet de siste årene, og i 2023 sto vinduene for tur. Nytt kjøkkenskap er også satt opp, og taket står for tur til å bli malt litt lysere.

Ellers har det som vanlig vært innsatsfulle veddugnader. Det er en stabil gjeng som har trått til år etter år. Med motorsag, aggregat og vedkløyver produserer gjengen mange sekker hvert år.

Ragnhild Gudim har valgt å trekke seg som koieassistent. Takk for all støtte! Vi kan ønske velkommen til ny assisterende koiesjef, Kristian Magnussen. Han har vært deltaker på sommerturene de siste årene, og i år tok han også turlederkurs. Han kan bli en etterpurt mann de neste årene.

Nyttig vedlikehold på Buvasskoia

I løpet av året er kjøkkenet/oppholdsrommet malt, og noen mindre ombygginger er foretatt. Ellers har de vanlige rutinene blitt fulgt opp: Forbruksmaterieell har blitt supplert og båt og kano rengjort. Det har også blitt montert automatisk gasskift i gasskapet.

I løpet av året har Erik Brenden takket av og to nye koieassistenter har kommet inn, Vigdis Øye og Turid Bjørnum.

Ellingseterkoia: Ny platting

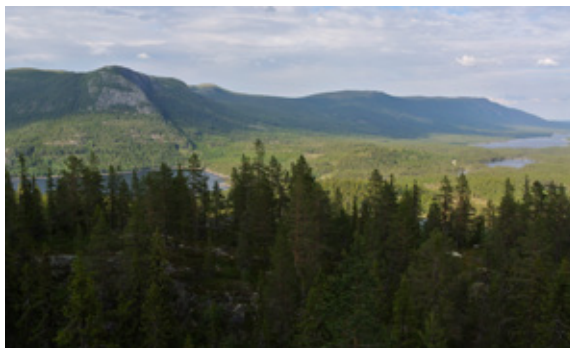
Den gamle plattingen foran koia besto av delvis oppsmuldret betong, og trappa var temmelig fallferdig. Her har assisterende koiesjef Odd Tangen snekret ny platting og trapp av impregnerert materiale. Nå har koia fått et veldig innbydende inngangsparti. Herfra kan vi nyte utsikten mot idylliske Ellingsetertjern. På grøtkvelden i august har alle muligheten til å oppleve hvor fint tunet har blitt.

Ellingseterkoia.

VASSFARET

DNT Ringerike erobret Vassfaret i 1959 da Storekrak ble kjøpt. Seinere bygde foreningen Vassfarkoia og Fønhuskoia. Koiene i Vassfaret har en unik beliggenhet nær verneområdene i Vassfaret, og er de koiene som har størst sengekapasitet.

Vassfaret. Nevlingkollen med Aurlandsfjorden til høyre.

Vassfarkoia i god gjenge

Sesongen 2023 var Vassfarkoias andre driftsår, og alt har svart til forventningene. Ingen store ting har vært nødvendig å korrigere, og de besøkende har vært svært fornøyd.

Det var meningen å beise andre strøket på koia i sommer, men firmaet som skulle fullføre oppdraget, var overbooket, så jobben er utsatt til 2024.

Det er ikke flere trær å felle på tomta, slik at ved må skaffes utenfra. Assisterende koiesjef brukte sine kontakter i Flå til å få tak i billig ved.

Stien fram til Bjødnaheugen er ryddet, og nye klopper bygget. Mot Veslefjell og Harehopp er stien ryddet etter trefall, og blåmerkingen er frisket opp.

Vassfarkoia, dyneskift våren 2023.
Fv. Bente Tollefsen og koiesjef Jan Ola Lehne.

Storekrakkoia - mange dugnadstimer

På Storekrakkoia har det som vanlig vært jobba bra. Faktisk er det brukt ca. 460 dugnadstimer! Smått og stort er blitt gjort. Vi kan nevne at det er bygd nytt gjerde rundt Veslekrak for å slippe å ha sauen helt inn på trappa.

Og det har vært en stor ved-dugnad der vi til slutt kunne stable opp ca. 150 sekker ved! Nye gass-skap er montert slik at gjestene slipper å bytte beholder. Ellers har vi gjort de årlige jobbene som hovedrengjøring, bytte på sengene og ikke minst tømt utedoen.

Nå står hytta klar til å ta imot vintergjestene.

Gjerdet rundt Veslekrak er ferdig.

Koiesjef Kari Nordby omkranset av koiekoordinator Trond Ellingsen, Helge Nordby og Fredrik Bjønness. Foran Kjersti Hovland.

Snømåking på Vassfarkoia.

Fønhuskoia med praktisk arbeidsfordeling

Sigrid Haugen har siden åpningen av Fønhuskoia i 2013 vært koieassistent, og i 2022 overtok hun som koiesjef. Seinere på året fikk hun med seg Svein Skogmo fra Hønefoss som assistent. I 2023 har samarbeidet blomstret, og de kan ikke få fullrost hverandres innsats. Svein sier at koiesjefen til enhver tid har full kontroll, og Sigrid har latt seg imponere av nye ideer og stor arbeidsinnsats. Svein tar ansvar for utearbeidet og Sigrid for innarbeidet.

Til dugnaden i juni overrasket Svein med sjøllaga, solide utemøbler. Av et tre på tomta trylla han fram ei flott flaggstang, og bålved ble produsert.

I september møtte en ungdomsskolegjeng fra Hedalen barne- og ungdomsskole til dugnad. De fikk all vinterveden inn i boden, og kratt på tomta ble klippet.

Svein Skogmo har laget solide utemøbler.

Svein Skogmo ved den nye flaggstanga på Fønhuskoia.

Referater fra sommerens overnattingsturer

BUKOLLENS HEMMELIGHETER OG VASSFARSTIEN

Fellesturen 2. – 4. juni 2023

Det var totalt 19 glade turdeltakere som møtes fredag kveld på Buvassskoia (377 moh.) for fellestur i bjørnens rike. Vi startet helgen med sosial samling rundt bålpanna i solnedgang. Etter mørkets frembrudd ble det visning av lysbildeprogram fra Vassfarturen i 2022 – 3 dager 8 hi. Noen valgte å sove trygt inne, mens andre utfordret skjebnen og sov i telt eller under åpen himmel, tross melding om at en bjørn fra Hadeland var på vei mot Vassfaret.

Lørdag var planen å bestige Bukollen (1122 moh.) via den sagnomsuste, bratte og krevende Bjønneklemma. Dette lot seg dessverre ikke gjøre da klemma var som en hvit strek midt i kollen, full av snø fra topp til bunn. Sikkerhet er alltid viktig, så oppstigningen ble isteden via Veslefjellet og østsiden av kollen. Også på denne ruten er det veldig flott utsikt. Det ble

lunsj på toppen, før vi tok turen ned til Trollfossen. Så tilbake om Vesle Bukollen og den frodige Bukollgrasinga. Stor ble jubelen da Magnus Granum fant igjen Nils Vikers filmbu i grasinga. Trollgrana og Bukollplassen ble beskuet før vi vendte nesene tilbake mot Buvassskoia. En 15 kilometers fottur i krevende terreng og med flott vær var tilbakelagt, hvor vi totalt hadde vært elleve timer ute på tur.

Etter nok en trivelig kveld og natt på Buvassskoia, kjørte vi søndag inn til Goplerudsætra i Vidalen. Herfra ble det en kort og bratt tur opp til overvintringsplassen for Deisjøbamsen (OP5) fra 1998/1999. Vi avsluttet turen ved Sølvskatthaugen, og historien om Vidals- svensken. Vassfarturen i 2024 går fredag 31. mai til søndag 2. juni, da besøker vi hjertet av Vassfaret.

Ved varden på Bukollen.

Vassfarstien, første del i juni. Turlleder Trond Olav Vassdal i gult.

VASSFARSTIEN HØNEFOSS – BUVASSKOIA

Fellesturen 15. - 18. juni 2023

I knallvær med ei steikande sol frå skyfri himmel starta vi frå Søndre torv torsdag 15. juni med kurs for Ellingseterkoia. Riperbakken i over 30 grader er ein heftig start. Vi hadde fått melding om at Brit Olaug og Erik Monserud hadde sett ut ein kjølebag med drikke ved Heggelia, og der stod den jammen meg proppfull med vatn, ei flaske med solbærsaft og pose med fersken. Vel framme i 20-tida vart det eit velfortent bad for alle, og når vi fekk i oss medbragt mat og inntransportert drikke, var kvelden god.

Fredagen var like varm. I flott terreng bar det på sti forbi Gulplassetra og på veg forbi Store Rørstjern. Ved Svarttjern hadde vi dagens hovudrast og badeøkt. I motbakken mot Tjuvenborghula stilna praten, og her seier sagnet at Tirrelil Tove, som Andreas Faye skriv, vart fanga av røvarar før ho med list kom seg fri. Dei siste hundremetrane før Tjuenborgkoia kom regnet, og det hølja ned.

Laurdagen starta som dei andre dagane med strålende solskin og god varme. I dag skulle turen gå over Høgfjell til Vikerkoia. I dei lågare stroka var blåbærlyngen grøn og frisk medan molteblomsten blomstra høgare oppe. Nær toppen fann vi eit lite badevatna der vi fekk kjølt oss ned. På Vikerkoia diska Erik Lunde opp med mat og drikke.

Siste dagen frå Vikerkoia mot Buvassskoia gjekk på godt merka sti, men det syntes ikkje som mange hadde gått her. Skogen opna seg mot Sandvatnet med dei finaste sydenstrendene. Sjølv sagt vart det bading og ein god rast her før vi gjekk vidare til Buvassskoia. Her venta Maxitaxien.

Turlleder Trond Olav Vassdal takkar for ein hyggeleg tur.

MARISPELET, SABOTØRSTIEN OG GAUSTATOPPEN

Fellesturen 18. - 20. juli 2023

DNT Ringerikes sommertur til Telemark var fullbooket med 16 deltakere. Tanken var å kombinere kultur- og naturopplevelser, og opplegget falt i smak.

Første dagen overvar vi Marispelet på kanten mot Rjukanfossen. Denne forestillingen er et kjærlighetsdrama akkompagnert av nykomponert musikk og dristig dans. Fossen er til vanlig tørrlagt, men på denne premierenkvelden ble vannet sluppet. Virkelig en opplevelse!

Andre dagen gikk vi siste delen av sabotørstien fram til fabrikkved Vemork. Det er nesten ufattelig at sabotørgruppa greide å forsere de bratte skråningene

med tunge pakninger og våpen.

Museet på Vemork har i år åpnet kjellerrommet der tungtvannstankene ble sprengt. På den hvitkalkete veggen ble filmen vist, og den kulminerte med flammer og et veritabelt eksplosjonsdrønn.

Den siste dagen gikk vi til Gaustatoppen i oppholdsvær med god sikt. Det var tendens til kødannelse på stien uten at det ødela turen, og den fabelaktige utsikten kunne ingen ta fra oss.

En del av turfølget avsluttet turen med å besøke ærverdige Tuddal Høyfjellshotell fra 1895.

Ref. Per H. Stubbraaten

Turdeltakerne på veien ned Sabotørstien.

Rjukanturen. Marispelet.

TAFJORDFJELLA

Fellesturen 23. - 28. juli 2023

Odd Tangen og Per H. Stubbraaten var for tredje år på rad ledere for sommerturen til DNT Ringerike. Vi var 18 deltakere på turen.

Fram til den første hytta, Reindalseter, gikk vi puljevis ettersom bilene ikke ankom samlet inn til parkeringsplassen ved Zakariasvatnet.

Første etappe fram til Veldalshytta (ca. 1200 moh.) var utfordrende nok med sine 500 høydemeter. Vel framme på hytta nød vi en god middag fra hyttas velfylte lager, før vi tok en tur bort Fieldfarehytta, der Vemork-sabotøren Joachim Rønneberg og to kamerater overvintre i 1944–45. Tilbake på hytta fikk vi interessante foredrag fra turlederne Per og Odd om hhv. Vemork-aksjonen og Operasjon Fieldfare.

Andre etappe gikk til Torsbu (ca. 1350 moh.), dette tok også rundt 6 timer. Dette var den eneste av hyttene vi overnatta på som ikke tilhører DNT Sunnmøre, men DNT Oslo og Omegn.

Om kvelden holdt Karsten Lien et lite foredrag om personnavn og stedsnavn i området.

Tredje etappe gikk til Pyttbua (ca. 1150 moh.), også denne dagen brukte vi rundt 6 timer på turen. Denne dagen hadde vi ei skikkelig regnskur underveis, så regntøyet måtte på. Etter middagen holdt Odd et foredrag om Jo Gjende, før Per og Karsten hadde quiz.

Den fjerde etappa ble turens lengste og tyngste, det tok 9 timer før vi var tilbake til Reindalseter. Underveis måtte vi passere et vanskelig parti hvor det var godt å ha et tau å sikre seg med. Etter mange timer på til dels sleip sti etter en del nedbør, var det godt å komme til ei hytte med dusj og ferdig middag. Til tross for tunge sekker, vonde knær og rygger, var nok alle fornøyd med turen. Dagen etter gikk vi tilbake til bilene ved Zakariasvatnet, hvor vi tok avskjed og ønsket en trygg og god tur hjemover.

Ref. Karsten Lien

Tafjordfjella, Fieldfare-hytta.

Tafjordfjella. På vei til Veldalshytta.

VASSFARSTIEN: BUKOLLPLASSEN – FØNHUSKOIA

Fellesturen 24. - 27. aug 2023

Kjersti Hovland hadde på kort varsel rykket opp fra assistent til turleder mens Bjørg Synøve Stigsrud tok hennes plass. 10 deltakere startet turen fra Bukollplassen med Storekrakkoia som overnatningsmål. Det var lettskyet pent vær, men terrenget var såpass vått etter det dramatiske augustregnet at vi lurte på om det var mulig å krysse elva ved Nedre Prestegardstjernet, men heldigvis hadde det tørket opp så mye at alle kom tørrskodd over elva.

På fredag gikk turen over Sørbølfjellet i silregn, og det ble derfor bare en hovedrast den dagen, og den inntok vi på nødbua Harehopp. Her fikk alle stuert seg inn. Jo nærmere Vassfarkoia vi kom, jo våtere ble vi, og vi var enige om at Vassfaret bar sitt navn med rette. Klærne ble langt på vei tørre over natta, men lørdagen

var like regnfull som dagen før.

Vi valgte derfor å gå veien ned til Nevlingen, før vi tok inn på stien i skogen. Langs Nedre Grunntjern lå deler av stien ute i vannet, så vi ble tvunget til å gå skuleis. Innover Vassfaret mot Suluvasshytta var det flere store bekker/elver som var vanskelige å krysse, men med felles innsats gikk det bra. Fra Suluvasshytta og inn til Fønhuskoia valgte vi å gå traktor- og bilvei.

Vel framme til oppvarmet Fønhuskoie tok det ikke lang tid før middagen sto på bordet. Turlederen hadde sørget for alle ingredienser til kyllingryte og dessert, herlig. Under middagen fikk de deltakerne diplom og merke for gjennomføring av hele Vassfarstien i 2023. Tilbake til Bukollplassen hvor bilene sto, tok vi taxi.

Ref. Bjørg Synøve Stigsrud.

Foto: Kjersti Hovland

Vassfarstien, del 2. Bekkene gikk stridt.

Vassfartur, del 2. Vel framme på Fønhuskoia.

Foto: Kjersti Hovland

TOPPTUR I VANG - FOR 20. GANG!

Fellesturen 7. - 10. sep 2023

18 deltok på turen som ble flyttet fra august til september pga. flommen. Sommerhotellet var igjen stedet for overnatting under turen, med nydelige frokoster og flotte middager.

Fredag gikk turen over Slettefjellet og inn til Olefjorden. Turen gikk på behagelige stier i et fint vær opp til Marabothornet, 1378 moh. Utsikten fra pynten mot Bygdin var flott, både mot alle toppene nord for Bygdin, samt Falketind og Hurrungane i det fjerne. Vi kom tilbake etter 6 timer, etter en rolig tur på 7,5 km og 440 høydemeter.

Lørdag kjørte vi inn i Sanddalen og gikk innover i retning Tomashelleren. På de høyeste punktene hadde vi igjen en praktfull utsikt mot Jotunheimen

og Hurrungane. De fleste tok turen oppom toppen av Tomashelleren på 1612 moh. Turen tilbake gikk i et nydelig vær. Turen denne dagen var 13,5 km og 750 høydemeter, og den tok ca. 7 timer. På kvelden kunne vi nyte en flott middag, en kulinarisk opplevelse med retter av kortreist mat.

Søndag forlot vi Sommerhotellet og reiste opp til Helin og mot Grindane. Turen opp var bratt, men alle nådde toppen på 1724 moh. Den gir en flott utsikt utover Vang, Vestre og Øystre Slidre. Turen var 8,2 km og 530 høydemeter, og denne dagen brukte vi 4 timer. Turlederne Tove Bergli Halvorsen og Karsten Lien, samt de 16 deltakerne gledet seg over turen. Det blir en ny tur 15.-18. august 2024, den 21. toppturen i Vang!

Ref. ved Karsten Lien.

Foto: Tove Bergli Halvorsen

Vangturen. På toppen av Grindane.

Vangturen. Utsyn mot Bygdin.

Foto: Tove Bergli Halvorsen

AKTIVITETSKALENDER 2024

Dette er en oversikt over alle aktiviteter i 2024. Denne kan du rive ut og henge opp slik at du har oversikt over turene.

JANUAR		JULI	
Søn. 21.	Åpen koie på Lerbergsetra	Man. 22.	Rondane fra nord til sør
Tir. 23.	Kaffetreff på Gjestegården	AUGUST	
Søn. 28.	Åpen koie på Lerbergsetra	Tor. 1.	Stigsrudåsen
FEBRUAR		Tir. 6.	Ristjern/Rishueåsen sør
Søn. 4.	Kom deg ut-dagen på Ringkollen	Tor. 8.	Grøtkveld på Ellingseterkoia
Lør. 24.	Vinterfestival på isen	Søn. 11.	Væleren rundt
MARS		Tir. 13.	Simarudkollen
Tor. 7.	Eventyrstund ved Kolltjern	Tor. 15.	Topptur i Vang - for 21. gang
Ons. 13.	Sti- og merkekurs	Tor. 15.	Milorgceller ved Øvre Kollsjø
Tor. 14.	Årsmøte	Tir. 20.	Mattisplassen
Lør. 16.	Skitur til Treknatten (1101 moh.), Vikerfjell	Tor. 22.	Lusdalskollen
APRIL		Lør. 24.	Grunnleggende turlederkurs
Tir. 9.	Vandring fra Hvervenmoen til Slepa	Søn. 25.	Nyseterlia/Bårnås på Holleia
Søn. 14.	Finn Fram-dagen med Fossekalen IL	Søn. 25.	Grunnleggende turlederkurs
Tir. 16.	Vårtur Svensrudmoen - Borgenvika	Tir. 27.	"Sju tjenn"
Tor. 18.	Rytteråker	Ons. 28.	Jotunheimen på tvers - fra Bygdin til Vetti
Tir. 23.	Veien kulturminnepark - Sørgfoss tur/retur	Tor. 29.	Jevnaker Vestås
Tor. 25.	Tematur elvelangs på Benterud/Eikli	Lør. 31.	Ringeriksdagen
Tir. 30.	Hensmoen rundt	Lør. 31	Kom deg ut-dagen - #Natt i naturen med utekino
MAI		SEPTEMBER	
Tor. 2.	Kalkrygger i Åsa	Søn. 1.	Kom deg ut-dagen på Lerbergsetra
Tir. 7.	Vårtur i Hovsmarka	Tir. 3.	Vælsvannet rundt
Ons. 8.	Onstet	Tor. 5.	Damtjern - Katnosdammen - Damtjern (for elsykler)
		Lør. 7.	Vandring mellom gamle setervoller

Ons. 6.	Opptur	
Søn. 12.	Holleia Rundt	
Tir. 14.	Gullrudmarka	
Tor. 16.	Mosmoen på Jevnaker	
Tir. 21.	Fra Nordenden av Grytingen til Veholtsetra	
Tor. 23.	Gjesvalåsen	
Man. 27.	DNTs Nærturlederkurs	
Tir. 28.	Bygdeborger, Ormekula og Slotteberget	
Tor. 30.	Klomshue	
Fre. 31.	På tur i Vassfarets hjerte - Bringenområdet	
JUNI		
Lør. 1.	Ettermiddagstur ved Vikerkoia	
Søn. 2.	Gyranfisen	
Lør. 1.	Grunnkurs Havkajakk - dag 1	
Søn. 2.	Grunnkurs havkajakk - dag 2	
Tir. 4.	Ruggestein Panaroma	
Tor. 6.	Blomstertur	
Lør. 8.	Fisketur til Lerbergsetra	
Lør. 8.	Lavterskeltur til Færder	
Søn 9.	Historisk tur Mosjøen - Spålen	
Tir. 11.	Tjuenborgkoia	
Tor. 13.	Østerdam - Ugla	
Lør. 15.	Hønefoss - Vågård - Viul (sykkeltur)	
Lør. 15.	Grunnkurs Havkajakk - dag 1	
Søn. 16.	Grunnkurs havkajakk - dag 2	
Man. 17.	Sommermøte	
Tir. 18.	Vestland/Fjorda	
Tor. 20.	Vestre Buttentjern	
Lør. 22.	Tur for viderekommende padlere til Færder	
Lør. 22.	St. Hans på Hovinkoia ettermiddagstur	
Søn. 23.	St. Hans på Hovinkoia dagstur fra Hovinkoia	
Tir. 25.	Røysåsen	

Søn. 8.	Eiksetra - Garsjøkoia - Damslett - Damnytta - Golliaten - Eiksetra	
Tir. 10.	Hjellebråtan/Aklangen	
Tor. 12.	Gyrihaugen	
Søn. 15.	På nye stier fra Flå til Vassfarkoia	
Tir. 17.	Grønknutkoia	
Tor. 19.	Kongens utsikt - Sørsetra	
Fre. 20.	Over Høgfjell	
Tir. 24.	Avslutningstur Lerbergsetra	

OKTOBER		
Tor. 24.	Høstmøte	
Lør. 26.	Litt skummel utekino på Lerbergsetra	

NOVEMBER		
Tir. 12.	Kaffetreff på Gjestegården	

DESEMBER		
Søn. 1.	Adventstur til Lerbergsetra	
Tor. 5.	Julemøte	

Du finner detaljert og oppdatert informasjon om vårt tur- og aktivitetsprogram på våre nettsider.

TEGNFORKLARING

	Tur for alle		Kurs for frivillige		Enkel
	Turer med Barnar Turlag		Møte for frivillige		Middels
	Seniorturer		Møte for medlemmer		Krevende
	Tur med overnatting				Svært krevende
	Kajakkturer				

Tur- og aktivitetsprogram for 2024

Under finner du turprogrammet til DNT Ringerike. Turene planlegges og gjennomføres av våre frivillige turledere. Turleder i DNT Ringerike blir du når du har tatt DNTs nærturlederkurs enten på et av DNT Ringerikes kurs eller hos en av våre naboforeninger. Du kan derfor være trygg på at alle som leder tur for oss er utdannet gjennom DNTs kursstige. Deltakere på tur med DNT Ringerike deltar likevel på eget ansvar, og de må være fysisk og psykisk i stand til å gjennomføre turen. Se våre vilkår på [dntringerike/vilkaar](https://dntringerike.no/vilkaar) og retningslinjer på dntringerike.no/retningslinjer.

På alle turer, også torsdagsturene, tar vi oss en "kaffepause" underveis på turen, ta derfor med deg mat, termos og kaffekopp i en tursekk. På lengre turer må sekken inneholde også annet nødvendig turutstyr. Turene våre er tilgjengelig for deg som ikke er DNT-medlem, vi oppfordrer likevel til medlemskap dersom du regelmessig er med på våre turer. Besøk dntringerike.no/medlemskap for å bli medlem.

Vi oppfordrer til samkjøring på våre fellesturer. Vi har derfor felles oppmøte på de aller fleste turene. I 2024 blir det på P-plassen ved Hønefoss Idrettspark.

GRADERING AV TURENE

ENKEL

For nybegynnere og barn. Krever ingen spesielle ferdigheter eller utstyr. I hovedsak kortere turer. Moderate stigninger og ingen bratte partier.

MIDDELS

For middels trente turgåere. Kan ha noe mer krevende og lengre partier og kan være steinete. Moderate stigninger som kan ha enkelte bratte partier.

KREVENDE

For erfarne turgåere. Krever godt turutstyr og gode fjellsko. Må ha kunnskap om kart og kompass. Fysisk krevende turer. Lange og utfordrende etapper.

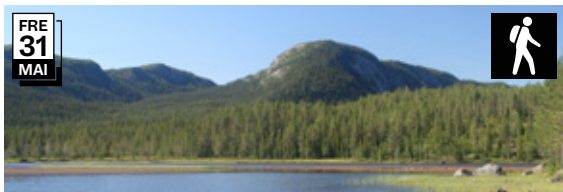

SVÆRT KREVENDE

For erfarne fjellfolk. Krever godt turutstyr og gode fjellsko. Må ha kunnskap om kart og kompass. Fysisk krevende turer. Lange og utfordrende etapper.

OVERNATTINGSTURER

Foto: Ole-Martin Høgfoss

PÅ TUR I VASSFARETS HJERTE - BRINGENOMRÅDET

FRA: Fredag 31. mai **TIL:** Søndag 2. juni
TURLEDER: Ole-Martin Høgfoss (975 35 103) og Eirik Granum.

RONDANE FRA NORD TIL SØR

FRA: Mandag 22. juli **TIL:** Lørdag 27. juli
TURLEDER: Karsten Lien (909 99 867) og Tove Bergli Halvorsen (478 03 883)

Foto: Tove Bergli Halvorsen

TOPPTUR TIL VANG

FRA: Torsdag 15. august **TIL:** Søndag 18. august
TURLEDER: Karsten Lien (909 99 867) og Knut Sørgeard (958 08 616)

JOTUNHEIMEN PÅ TVERS-FRA BYGDIN TIL VETTI

FRA: Onsdag 28. august **TIL:** Søndag 1. september
TURLEDER: Kjersti Hovland (986 62 436) og Bjørg Synøve Stigsrud (990 42 636)

Foto: Eivind Haugstad Kleiven

Foto: Marius Dalseg Sætre

Foto: Erik Brenden

OVER HØGFJELL

FRA: Lørdag 20. sept **TIL:** Søn. 22. sept.
TURLEDER: Axel Holt (996 12 222) og Karsten Lien (909 99 867)

TORSDAGSTURER

TOR 18 APR	RYTTERÅKER OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700. TURLEDER: Karsten Lien (909 99 867)	
TOR 25 APR	TEMATUR ELVELANGS PÅ BENTERUD/EIKLI OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700. TURLEDER: Per H. Stubbraaten (908 61 879)	
TOR 2 MAI	KALKRYGGER I ÅSA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700. TURLEDER: Per H. Stubbraaten (908 61 879)	
TOR 16 MAI	MOSMOEN PÅ JEVNAKER OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 eller på parkeringa foran Hadeland Glassverk kl. 1720. TURLEDER: Per H. Stubbraaten (908 61 879)	
TOR 23 MAI	GJESVALÅSEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Kjersti Hovland (986 62 436)	
TOR 30 MAI	KLOMSHUE OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Erik Lunde (934 39 324)	
TOR 6 JUN	BLOMSTERTUR OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Karsten Lien (909 99 867) og Arvid Næss	
TOR 13 JUN	ØSTERDAM - UGLA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 eller Ringkollplassen kl. 1720. TURLEDER: Finn Granum (411 61 033)	
TOR 20 JUN	VESTRE BUTTENTJERN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Finn Granum (411 61 033)	
TOR 1 AUG	STIGSRUDÅSEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Kjersti Hovland (986 62 436)	
TOR 8 AUG	GRØTKVELD PÅ ELLINGSETERKOIA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 eller Heggelia kl 1730. TURLEDER: Odd og Inger Tangen (992 49 277) og Per H. Stubbraaten (908 61 879)	
TOR 15 AUG	MILORGCCELLER VED ØVRE KOLLSJØ OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 eller Sokna kl. 1720. TURLEDER: Alf Elling Omholt (975 21 517)	
TOR 22 AUG	LUSDALSROLLEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Tove Bergli Halvorsen (478 03 883) og Karsten Lien (909 99 867)	
TOR 29 AUG	JEVNAKER VESTÅS OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1630 eller parkeringen bak jevnaker station kl. 1645 (merk tiden!) TURLEDER: Per Stubbraaten (908 61 879)	
TOR 5 SEP	DAMTJERN - KATNOSDAMMEN - DAMTJERN (FOR ELSYKLER) OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Odd Tangen (992 49 277)	
TOR 12 SEP	GYRIHAUGEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700 TURLEDER: Axel Holt (996 12 222)	

TOR
19
SEP

KONGENS UTSIKT - SØRSETRA

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1700

TURLEDER: Kristian Magnussen (992 78 042)

HELGETURER

LØR
16
MAR

SKITUR TIL TREKNATTEN (1101 MOH.), VIKERFJELL

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0900. ANSVARLIG: Trond Olav Vassdal (971 27 670)

SØN
12
MAI

HOLLEIA RUNDT

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930 eller Tyristrand kirke kl. 1000.

TURLEDER: Gro Austad (924 54 067)

LØR
1
JUN

ETTERMIDDAGSTUR VED VIKERKOIA

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1100.

TURLEDER: Torunn Mathisen (907 59 140)

SØN
2
JUN

GYRANFISEN

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930.

TURLEDER: Torunn Mathisen (907 59 140)

SØN
9
JUN

HISTORISK TUR MOSJØEN- SPÅLEN

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1000 eller Ringkollplassen kl. 1015.

TURLEDER: Atle Graff (95 08 35 46) og Per Stubbraaten (908 61 879)

LØR
15
JUN

HØNEFOSS - VÅGÅRD (STØTTA OVER LENSMANNSDRAPENE) - VIUL (SYKKELTUR)

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark 1000.

TURLEDER: Odd Tangen (992 49 277)

LØR
22
JUN

ST. HANS PÅ HOVINKOIA ETTERMIDDAGSTUR

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1400 eller direkte på Hovinkoia kl. 1430

TURLEDER: Axel Holt (996 122 22) / Per Stubbraaten (908 61 879)

SØN
23
JUN

ST. HANS PÅ HOVINKOIA DAGSTUR FRA HOVINKOIA

OPPMØTE: Hovinkoia 1000.

TURLEDER: Axel Holt (996 122 22) / Per Stubbraaten (908 61 879)

SØN
11
AUG

VÆLEREN RUNDT

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark 0930 eller Tyristrand kirke kl. 1000 (turleder møter på Tyristrand)

TURLEDER: Gro Austad (924 54 067)

SØN
25
AUG

NYSETERLIA/BÅRNÅS PÅ HOLLEIA

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930 eller Sokna kl. 1000.

TURLEDER: Bjørg Synøve Stigsrud (990 42 636)

LØR
7
SEP

VANDRING MELLOM GAMLE SETERVOLLER

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 1000 eller parkering ved Langtjern kl. 1020.

TURLEDER: Tron Trondsen (911 29 600)

SØN
8
SEP

EIKSETRA - GARSJØKOIA - DAMSLETT - DAMHYTTA - GOLIATEN - EIKSETRA

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0900.

TURLEDER: Odd Tangen (992 49 277)

SØN
15
SEP

PÅ NYE STIER FRA FLÅ TIL VASSFARKOIA

OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0900.

TURLEDER: Tove Bergli Halvorsen (47 80 38 83), Kjentmann Kjell Tollefsen

SENIORTURER

TIR
23
JAN

KAFFETREFF PÅ GJESTEGÅRDEN

OPPMØTE: Gjestegården på Hvervenkastet kl. 1100.

TURLEDER: Seniorgruppa (906 34 868)

TIR 9 APR	VANDRING FRA HVERVENMOEN TIL SLEPA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Erik Monserud (906 34 868)	
TIR 16 APR	VÅRTUR SVENSRUDMOEN - BORGENVIKA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Brit Olaug Monserud (909 74 169)	
TIR 23 APR	VEIEN KULTURMINNEPARK - SØRGEFOSS TUR/RETUR OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Brit Olaug (909 74 169) og Erik Monserud (906 34 868)	
TIR 30 APR	HENSMOEN RUNDT OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Tove Bergli Halvorsen (47803883)	
TIR 7 MAI	VÅRTUR I HOVSMARKA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Per Stubbraaten (90 86 18 79)	
TIR 14 MAI	GULLERUDMARKA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Per Stubbraaten (90 86 18 79)	
TIR 21 MAI	FRA NORDENDEN AV GRYTINGEN TIL VEHOLTSETRA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Gro Austad (924 54 067)	
TIR 28 MAI	BYGDEBORGER, ORMEKULA OG SLOTTEBERGET OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Bente Christine Eriksen (909 54 783), kjentmann Svein Roger Eriksen	
TIR 4 JUN	RUGGESTEIN PANAROMA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Brit Olaug Monserud (909 74 169), kjentmann Viggo Simarud	
TIR 11 JUN	TJUNEBORGKOA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Axel Holt (996 12 222)	
TIR 18 JUN	VESTLAND/FJORDA OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Bente Christine Eriksen (909 54 783)	
TIR 25 JUN	RØYSÅSEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Per Henrik Fagerås (91 14 83 27)	
TIR 6 AUG	RISTJERN/RISHUEÅSEN SØR OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Per Henrik Fagerås (91 14 83 27)	
TIR 13 AUG	SIMARUDKOLLEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Tove Bergli Halvorsen (47803883)	
TIR 20 AUG	MATTISPLASSEN OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Bente Christine Eriksen (909 54 783)	
TIR 27 AUG	”SJU TJENN” OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930. TURLEDER: Finn Granum (41 16 10 33)	

TIR
3
SEP

VÆLSVANNET RUNDT
OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930.
TURLEDER: Tove Bergli Halvorsen (47 80 38 83)

TIR
10
SEP

HJELLEBRÅTAN/AKLANGEN
OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930.
TURLEDER: Gro Austad (924 54 067)

TIR
17
SEP

GRØNKNUTKOIA
OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930.
TURLEDER: Axel Holt (996 12 222)

TIR
24
SEP

AVSLUTNINGTUR LERBERGSETRA
OPPMØTE: P-plass Hønefoss Idrettspark kl. 0930.
TURLEDER: Seniorgruppa (906 34 868) og Brit Olaus (909 74 169)

TIR
12
NOV

KAFFETREFF PÅ GJESTEGÅRDEN
OPPMØTE: Gjestegården på Hvervenkastet kl. 1100.
TURLEDER: Seniorgruppa (906 34 868)

BARNAS TURLAG

SØN
21
JAN

ÅPEN KOIE PÅ LERBERGSETRA
OPPMØTE: Lerbergsetra fra kl. 1100-1400
TURLEDER: Ørjan Bondehagen (907 94 696)

SØN
28
JAN

ÅPEN KOIE PÅ LERBERGSETRA
OPPMØTE: Lerbergsetra fra kl. 1100-1400
TURLEDER: Ørjan Bondehagen (907 94 696)

SØN
4
FEB

KOM DEG UT-DAGEN PÅ RINGKOLLEN
OPPMØTE: Ringkollen kl. 1200
ANSVARLIG: Ellen Næsje (952 40 607)

LØR
24
FEB

VINTERFESTIVAL PÅ ISEN
OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1100
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

TOR
7
MAR

EVENTYRSTUND VED KOLLTJERN
OPPMØTE: Kolltjernsmyra kl. 1800
TURLEDER: Axel Holt (996 12 222)

SØN
14
APR

FINN FRAM-DAGEN MED FOSSEKALLEN IL
OPPMØTE: HBK Klubbhuset i Schongslunden kl. 1300.
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

LØR
8
JUN

FISKETUR TIL LERBERGSETRA
OPPMØTE: Lerbergsetra kl. 1300
TURLEDER: Julie Ulven (480 75 407)

LØR
31
AUG

RINGERIKSDAGEN
OPPMØTE: Hønefoss sentrum
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

LØR
31
AUG

KOM DEG UT-DAGEN - #NATT I NATUREN MED UTEKINO
OPPMØTE: Engelen kl. 1800
TURLEDER: Ellen Næsje (952 40 607)

SØN
1
SEP

KOM DEG UT-DAGEN PÅ LERBERGSETRA
OPPMØTE: Lerbergsetra kl. 1300
TURLEDER: Ellen Næsje (952 40 607)

LØR
26
OKT

LITT SKUMMEL UTEKINO PÅ LERBERGSETRA
OPPMØTE: Lerbergsetra kl. 1800
TURLEDER: Julie Ulven (480 75 407)

SØN
1
DES

ADVENTSTUR TIL LERBERGSETRA

OPPMØTE: Lerbergsetra kl. 1300
TURLEDER: Julie Ulven (480 75 407)

KAJAKK-KLUBBEN

LØR
1
JUN

Grunnkurs Havkajak - dag 1

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Instruktør Harry Hart (412 54 851)

LØR
2
JUN

Grunnkurs Havkajak - dag 2

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Instruktør Harry Hart (412 54 851)

LØR
8
JUN

Lavterskeltur til Færder

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Harry Hart (412 54 851) og Arne Berg (982 15 797)

LØR
15
JUN

Grunnkurs Havkajak - dag 1

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Instruktør Bjørn Høibakk (922 98 614)

LØR
16
JUN

Grunnkurs Havkajak - dag 2

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Instruktør Bjørn Høibakk (922 98 614)

LØR
22
JUN

Tur for viderekommende padlere til Færder

OPPMØTE: Sundvollstranda kl. 1000
ANSVARLIG: Harry Hart (412 54 851) og Arne Berg (982 15 797)

KURS FOR FRIVILLIGE

ONS
13
MAR

Sti- og merkekurs

OPPMØTE: ByLab kl. 1800 eller Osloveien 10
INSTRUKTØR: Tom-Erik Bakkely Aasheim (47 65 2214)

MAN
27
MAI

DNTs Nærturlederkurs

OPPMØTE: P-plass ved Hovinkoia kl. 1700
INSTRUKTØR: Kjersti Hovland (986 62 436)

LØR
24
AUG

Grunnleggende turlederkurs

OPPMØTE: Fønhuskoia kl. 1000
INSTRUKTØR: Jon Simensen (934 66 630) og
Per Bergsvein Støen (915 83 114)

SØN
25
AUG

Grunnleggende turlederkurs

OPPMØTE: Fønhuskoia kl. 1000
INSTRUKTØR: Jon Simensen (934 66 630) og
Per Bergsvein Støen (915 83 114)

Som medlem i

DNT Ringerike får du

15 %

på ordinære varer hos

Sandberg Sport

ved fremvisning av

gyldig medlemskort

Skann QR-kode med din
telefon eller besøk:

dntringerike.no/medlemskap

MØTER FOR MEDLEMMER

TOR
14
MAR

Årsmøte

OPPMØTE: Hønefoss videregående skole kl. 1800
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

TOR
24
OKT

Høstmøte

OPPMØTE: Hønefoss videregående skole kl. 1800
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

MØTER FOR FRIVILLIGE

MAN
17
JUN

Sommermøte

OPPMØTE: Sted kommer, kl. 1800
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

TOR
5
DES

Julemøte

OPPMØTE: Sted kommer, kl. 1800
KONTAKT: Ellen Næsje (952 40 607)

FINN DETALJERT OG OPPDATERT
INFORMASJON OM TURENE PÅ VÅRE NETTSIDER.

Ti på topp Ringerike 2023

Av Liv Beate Rolid Hagen (frivillig tilrettelegger)

Ti på topp er et tilrettelagt turtilbud for alle som ønsker å få litt påfyll og oppleve hva naturen på Ringerike har av muligheter.

Tilbudet som er i regi av Buskerud og Vestfold Bedriftsidrettskrets, er fortsatt meget populært. I koronatiden kom et oppsving, men nå er oppslutningen tilbake til tidligere gjennomsnitt. Ringerike Frivilligsentral har hovedansvaret, men samarbeider godt med DNT Ringerike og Syklistenes Landsforening.

Det er **20 poster** fordelt i nærområdet, noen enkle og noen mer krevende, både på sykkel og til fots. Postene står i to år før de byttes ut, og frivillige postansvarlige fra de tre foreningene bidrar med forslag til nye poster og merking av disse. Oransje tremerker henges opp med hyssing, slik at de ikke vil belaste miljøet dersom merker faller ned.

Det er ikke lenger postkasser med bøker, men en **app**

som lastes ned og som registrerer innsjekket når man kommer til posten. Tilbudet har en beskjeden kostnad i forhold til hva man får igjen av opplevelser og inntrykk, enten alene eller i fellesskap med andre. Det er også nasjonale konkurranser hvor Norges Energi bidrar med premier til årets familielag, årets turbilde, årets turbedrift, årets vennelag og årets turgåer.

Det har vært litt nedgang i år, men **583 deltagere med 8760 innsjekk** er fremdeles et solid tall. Vi vet at ca. fem prosent av de som bruker appen, ikke ønsker å sjekke inn, så det reelle tallet er nok litt større. Den som har flest turer i år har 606 innsjekk på 20 poster, og den som har gått lengst, har tilbakelagt 276 mil. Sesongen varer normalt fra **10. mai til 10. oktober**, men enkelte poster kan ikke åpnes før senere, grunnet klimatiske forhold.

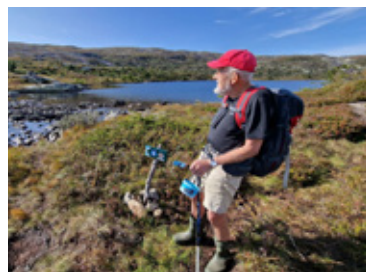
Velkommen til alle som ønsker å bli bedre kjent i turriket Ringerike.

Post på Kollern.

Årets vinnerbilde i Ti på Topp.

Finn Granum med malerspennet ved Nedre Prestgardstjernet.

Foto: Liv Beate Rolid

Foto: Eli Haukedalen

Foto: Steinar Freyshow

Stimerking i ulike farger

Blåmerking: Skogene våre krysses av stier i alle retninger, og bare et fåtall av disse er merket og skiltet. DNT Ringerike har merkeansvar for alle hovedstiene mellom koiene våre, og ved sentrale stikryss står det også DNT-skilt. Vår farge er lys blå, men vi har ikke enerett på denne fargen.

Forskjellige farger: Noen steder finner vi blåmerking som avviker litt fra vår farge som for eksempel på Jevnaker Vestås. Her er stinettet merket med en nesten identisk blåfarge, men skiltene viser at Jevnaker Mosjon har ansvaret.

Andre steder finner vi mørk blåfarge, gul, hvit eller rød. Det kan være hytteforeninger eller stiftelser som står bak, men et par av fargene trenger en ekstra kommentar. Rødmerkene på trestammene i Nordmarka og på Kroksgogen betyr skiløyper.

De røde merkene på fjellet tilhører DNT sentralt, mens DNT Ringerike bruker sine blå også over tregrensa nettopp for å ha lik farge i hele merkeområdet. På Holleia har Ask Utvikling satt opp skilt og merket stinettet rundt Aklangen med hvitt. De gamle blåmerka

stiene til DNT Ringerike i området er ikke endret, så dette virker litt rotete. Fra 2024 er intensjonen å kople Lerbergsetra inn på det øvrige blåmerkenettet.

Nye merkeområder? Innen vårt DNT-distrikt finnes det store områder med stier som ikke er merket. Mange av stiene er i ferd med å gro igjen, så det er kanskje på høy tid å få merket de gjennomgående stiene.

Ett av områdene er Hovsseterhøgda mellom Eggemoen og Vælsvanna i Ådal, men foreningen trenger frivillige som kan påta seg nye merkeområder. Gjennom dette innlegget frir vi nå til nye stimerkere.

Vi har mange stier å tilby!

Ny, flott bok fra Sveinung Engeland

Av Karsten Lien

Sveinung Engelands første bok, «Høyde over havet - Hvordan fjellene våre ble målt og satt på kartet», kom ut i 2021, og mange husker kanskje foredraget hans på årsmøtet til DNT Ringerike i 2022. Høyde over havet er boka for oss som er glade i fjelltopper i Norge – samt fakta om disse!

Nå har han kommet med ei ny bok med tittelen *Krokkleiva og Kongens utsikt – Et eventyrlig turistmål* – ei skikkelig praktbok. Den har allerede fått svært gode omtaler.

Krokkleiva var på 1800-tallet en av de mest berømte veistrekningene i Norge. Det het seg at å være i Christiania (Oslo) og ikke oppsøke Krokkleiva, kunne sammenlignes med å være i Roma uten å se Peterskirken. Krokkleiva ble hyppig omtalt i reisebøker og reisebeskrivelser, lovprist av diktere som Jørgen Moe, Henrik Wergeland og den danske dikterhøvdingen Adam Oehlenschläger. Den ble malt

av store kunstnere som J.C. Dahl, Thomas Fearnley og Edvard Munch.

Engeland har sporet opp mellom 60 og 70 malerier, akvareller og skisser fra Krokkleiva som for første gang vises fram samlet og mellom to permer. I tillegg inneholder boka en mengde spennende historiske fotografier. Det er dermed blitt en gjennomillustrert "coffee table"-bok, og den dokumenterer og forteller hele historien – om kongeveien, reisebeskrivelsene, dikterne, malerne, gjestgiveriene, tønneheisen – og de berømte utsiktspunktene Kongens utsikt og Dronningens utsikt. Kanskje boka kunne bli utgangspunktet for et nytt foredrag hos DNT Ringerike?

Sveinung Engeland er født i 1967 og er historiker, journalist og fjellentusiast som selv har postadresse Krokkleiva. Han har blant annet jobbet ti år i Kartverket. De siste årene har han vært reportasjeleder i pressebyrå og nettavis i Oslo.

Sveinung Engeland

Omslagsbilde

Naturskogen må bevares

Av Per H. Stubbraaten

Anne Sverdrup-Thygeson er professor i bevaringsbiologi ved Norges Miljø- og biovitenskaplige universitet på Ås. Hun har skrevet fem fagbøker, og den siste som het *Skogen*, kom i høst. Med denne boka som utgangspunkt gjestet hun et fullsatt Ringerike bibliotek.

Anne Sverdrup-Dahl er opptatt av å verne mer skog i Norge, og aller viktigst er naturskogen. Det er skog som ennå ikke er flatehogd og som inneholder et rikt biologisk artsmangfold. Hun er kritisk til flatehogst der skogen bare blir betraktet som produksjonsarealer for trevirke, mens inngrep i økosystemet langt på vei underslås.

Hun skriver utrolig inspirerende og morsomt, men budskapet er hele tiden klart. Økt vern vil gjøre det lettere for de trua artene, vi vil få et rikere karbonlager i klimakampen og viktige friluftssarealer blir sikret for allmenheten.

Boka kan anbefales for alle som er interessert i natur- og friluftsliv.

Foredrag på Ringerike Bibliotek, Anne Sverdrup-Thygeson

Foto: Kjetil Sudgarden

På jakt etter gamle grantrær

Av Kjetil Sudgarden

De fleste har sine grunner for å ferdes i skog og mark. Det kan være trim, søke skogens ro, oppleve dyreliv, fotojakt, eller studere planter og trær. Mange av mine beste turer er nettopp på leit etter noe, f.eks. en gammel buplass, et bjørnehi, en foss, et juv, ei stor maurtue, en stor stein, ei grotte eller en spesiell raritet i naturen. I sommer har jeg jaktet på gamle trær.

Størst er sjelden eldst

Vi vet at svære eiker kan bli mer enn 1000 år gamle, og at furua kan rage høyt og bli langt eldre enn grana. Nylig kunne vi lese om ei kjempefuru i Svenådalen på Jevnaker. Lederen av gruppa «Jakten på Norges høyeste tre» målte den til 39,5 meter i 2023. Men grantrær kan også bli store og prektige. Ett eksempel er Kjerstigrana på Nakkerudvollen. Den er tidligere omtalt i Skauleisposten, og Holleiakjenneren Arnt Berget har beregnet den til 11 kubikk. Et annet eksemplar er Midtskogsgrana på Krokskogen. Den måler ca. 10 kubikk, men er ikke mer enn 130 år. At trærne er så store og friske skyldes nok at de har fått vokse fritt på gamle setervoller. Forfatteren Per Hohle kalte i sin tid slike trær for «kubikkpalmer».

Gamle graner på Nordmarka

Oppkuvgamla.

Omkring 1990 sto det i mange aviser at nå er Norges eldste gran funnet. Dette treet sto i Oppkuven/Smedalen naturreservat og fikk navnet Oppkuvgamla. Det ble funnet i 1989 av Erlend Rolstad og aldersbestemt til 478 år. Nå i 2023 er treet 512 år. Erlend Rolstad, som driver biologisk rådgivning, og broren Jørund Rolstad, som er forsker i NIBIO, har interesse og kunnskap om å aldersbestemme gamle trær. Systemet er at en borer et hull ved rota inn til marginen med et spesielt bor. Boret lager en stavsylander som en tar ut, og årringene telles. Sammenlignet med en mal på gode og dårlige år kan en finne alderen helt nøyaktig. Hvis en tetter hullet ytterst ved barken, blir ikke treet skadet.

Var det mulig å finne Oppkuvgamla? I mai 2011 dro Finn Granum og jeg til Oppkuven for å finne «gamla». Vi fant mange kjempetrær som virket gamle, men vi kunne ikke fastslå hvem som kunne være Norges eldste tre. Senere har jeg erfart at de store trærne så visst ikke er de eldste. Ny tur i 2023. Steinar Frøyshov, Finn Granum og jeg syklet fra Damtjern mot Kuvelia og fulgte blåmerka sti til en nøyaktig posisjon oppgitt av Erlend Rolstad. Med kart, «manngard» og telefonisk kontakt med Erlend fant vi grana. At den forholdsvis lille tørrgrana med toppbrekk var selveste Oppkuvgamla, var en liten skuffelse. Den var blitt tørr i 2012, men kan selvsagt stå på rot i mange år.

Svartengrana

Sammen med Steinar Frøyshov ble det en ny sykkeltur i 2023 fra Damtjern til Svarten. Her står Svartengrana, ei kjempegran på 41,5 meter og 8,5 kubikk, men ikke mer enn 215 år. Også den er tørr, men staselig ennå. Ved treet er det satt opp skilt med alle opplysninger.

Kjetil Sudgarden og Steinar Frøyshov måler rundt Oppkuvgamla, 230 cm.

Minneplata for Svartengrana

Hvor står Norges eldste gran?

Nedalsgrana i Nedalen i Sigdal er den eldste grana i Norge av de som lever i dag. Den ble funnet av Erlend Rolstad i 2010. Grana er 543 år og visstnok frisk og fin. Ved hjelp av kontakter håper jeg å få komme dit våren 2024.

Minneskleivgrana er den nest eldste. Den står ved setra til gården Tråen i Rollag, i det vernede området «Trillemarka/Rollagsfjell». Jørund Rolstad fant den i 2008, og måling viser at den blir 500 år i 2024. Harald Kvisle og jeg fikk gleden å være med Olav Traaen for å se den. Vi dro ned i en trang dal med vindfall og tørre trær, typisk urskog. Ingen mulighet å finne dette treet uten kjentmann eller GPS koordinat.

Treet er bare ca. 1,5 kubikk, men det lever selv om det har sykelige trekk. Stammen hadde et merke som tyder på planlagt felling, noe det tydeligvis har unngått. Bilde av Minneskleivgrana

Her i Trillemarka står det også en stubbe med 507 åringer etter et tre som ble felt i 1997. Når det gjelder rekorden som Norges høyeste tre, innehas den så langt av ei edelgran i Bjørnafjorden på Vestlandet, 53,5 meter. Det finnes helt sikkert gamle og høye trær som ennå ikke er oppdaget.

Interessen for skogen har hos mange blitt kraftig stimulert gjennom den nylig utkomne boka til Anne Sverdrup Thygeson, «Skogen». Gamle og døde trær er svært viktig for artsmangfoldet i naturen, sier hun.

Kanskje DNT Ringerike kan bidra litt:

Ikke hogg tørrgran til ved.

Ikke brenn kvist og lauv ved koiene, men la det ligge i en dunge i utkanten.

Med tanke på artsmangfoldet må vi tåle at det er litt uryddig i skogen.

Årsmøte DNT Ringerike

HØNEFOSS VIDEREGÅENDE SKOLE
TORSDAG DEN 14. MARS KL. 1800

Dagsorden i tråd med vedtektene

Foredrag: Sveinung Engeland
**Krokkleiva og
Kongens utsikt**

Fullstendige sakspapirer
legges ut på
dnt.no/ringerike 1.mars

DNT Ringerike

Minneskleivgrana, 500 år i 2023

Foto: Kjetil Frøyskov

Nedalsgrana, 543 år i 2023.

Foto: Erlend Rolstad

Elgjakta - høstens høydepunkt

Av Ole-Martin Høgfoss

Forberedelser:

Starten på elgjakta, i Ringerike 25. september, regnes for mange jegere som en høytidsdag. Ofte møtes elgjegerne kvelden før, i gamle skogskoier, noen uten strøm og vann. Etter en hyggelig kveld fylt med elghistorier og planlegging av morgendagen kryper de mette og trøtte ned i køya. Jaktskrønene sitter løst på en slik kveld, og noen historier blir bare bedre og bedre etter hvert som åra går.

Jakta er i gang:

I sitrende spenning lister jegerne seg ut klokka 06, mens mørket fortsatt henger igjen i skogliene, og morgenlyset kan skimtes over åskammen i øst. Nå skal samspillet mellom hund, hundefører og postmannskap settes på prøve. Ikke en kvist må knekkes. Da kan storoksen bli støkt og løpe av gårde, kanskje krysser den over jaktgrensa til naboterrenget og blir skutt der. Nei, her må man fare varlig frem. Posten kan være ved ei myr, en lysning i skogen, et elgråkk, et gammelt hogstfelt, en gjengrodd setervoll eller kanskje et moderne jakttårn med god utsikt. Ofte kan postene ha særegne navn, som Apakatten eller Kulefurua. Postene har jegerne møysommelig valgt ut etter mange års erfaring med hvor elgen går.

Grått og overskyet vær, med litt vind og duskregn kan være et godt jaktvær, men tykk tåke er noe enhver elgjeger frykter. Blir man sittende og stirre lenge på en stubbe, ei tue eller ei rotvelt, kan noe til slutt begynne å bevege seg i skogen. Da må man holde hodet kaldt, ser man virkelig en elg der borte, eller kanskje er det hunden og hundeføreren som kommer listende? Plutselig hopper man til. Var det en kvist som knakk? Hvorfor ble den storfuglen støkt ut der nede? Var det en elg som lokket oppe i lia? Er det elglos jeg hører?

Elgfall:

Den skarpe smellen fra rifla til naboposten runger gjennom skogen, hjertepumpa slår, ble elgen liggende? Kommer det flere? Man får beskjed over øremikrofonen at en elg er felt. Da pakkes stolsekken, og alle får klarsignal til å dra mot elgfallet. Gratulasjoner til skytteren, ros og kos med den fornøyde hunden og nøye fortelling om hvordan dette gikk til, hører med. Alle på jaktlaget møtes på elgfallet. Dette er jo et høydepunkt.

Så starter det tunge arbeidet. Først skal dyret vommes

ut, så må man avklare hvordan man skal få det ut fra skogen. Kommer man frem med elgtrekkeren, traktoren eller ATV'n? Eller må man gjøre som i gamle dager, dele opp dyret og bære det ut på ryggen? Men først er det tid for bål og matpause.

På ettermiddagen starter et nytt jag, som regel med ny uthvilt hund og hundefører, men ikke alle jaktlag har tilgang på flere elghunder. Noen velger å la hunden løpe løs og søke i skogen, andre går med hunden i bånd og sporer etter elgen.

Jaktgleden:

Den moderne elgjegeren har både jaktradio, GPS, rifle med lydtemper, vann- og vindtette jaktklær, gode hansker og varme støvler. I koia om kvelden kan gamlekara fortelle om hvordan det var før i tida, da man kommuniserte med skudd. Elghunden kunne være borte i flere dager, regnvannet sildret nedover nakken og kulda trengte inn i marg og bein etter ti timer stille på samme posten.

Elgfallet er et høydepunkt, men det er så mye mer som gjelder i denne høytiden. Naturopplevelse og godt kameratskap kommer ofte først, særlig for de som har vært med på jakt noen år. En plass på elgjaktlaget kan ofte gå i arv.

Elghunden Lilja under høstens jakt.

Foto: Ole-Martin Høgfoss

Får jeg presentere forstmester Asbjørnsen?

Av Axel J. Holt

Eventyrsamler, lærebokforfatter, havforsker. Men forstmester, altså skogsjef? Det er en kjent sak at Peter Christen Asbjørnsen (1812-85), glassmestersønnen fra Dronningens gate i Christiania, ikke var «noet efter Bogen». Sagt med dagens språk: Han likte ikke å lese lange teoretiske tekster, mye latin -- nei! Jakt historier, oppskrifter på fluebinding, eventyr, det var noe annet! Han besto en og annen eksamen, noen med glans til og med. Et tysk anbefalingsbrev fra skogskolen i Tharand roser Asbjørnsen som «ausgezeichnet» (utmerket). Mottaker av brevet var «Det Kongelige Norske Indredepartement». Asbjørnsen i Tyskland? På tide å få en del ting på plass.

Rundt 1850 finner vi Peter Christen Asbjørnsen som student på den velrennomerte skogskolen i Tharand, snaut 15 km sørvest for Dresden i Tyskland. Resultatet av studieoppholdet her var anbefalingen til Indredepartementet, et regjeringskontor som drev med samferdsel, næringsliv og mye ellers som hadde med forhold innenfor landets grenser å gjøre. Unntaket var blant annet kirke og justis. Den nevnte anbefalingen gjorde Asbjørnsen til Forstmester i «De Trondhjemske Amter». Behovet for ordnede forhold innen skogbruket var enormt. Rovdrift, uthogst, tjuvhogst. Og alltid, når lærde menn fra hovedstaden blander seg inn, skriker lokalbefolkningen opp. Skulle ikke bygdas egne menn som hadde driftet skogen i generasjoner, være de som virkelig visste hvordan skogen best skulle skjøttes? Noen som ser likhetspunkter med et og annet aktuelt ordskifte?

Oppdraget i Trøndelag var forstmester Asbjørnsens første, og han gikk til verket med iver og glød. Her var mye å ta tak i. Verst var kanskje forholdene der private eiendommer grenset inn mot statsallmenninger. Mens de private skogene sto grønne og veksterlige, var statens skoger preget av store arealer med stubbmark der all skog var snauet ned. I flere statsallmenninger hadde bestyrerne hogd og solgt unna for egen regning, i andre av statens skoger hadde naboene tatt seg til rette og forsynt seg godt. Eiendomsgrensene? Lokale folk nyttet det ikke å spørre, de kjente «merkelig nok» ikke til hvor grensene gikk. Litt av ei floke for den ferske forstmesteren!

Det toppet seg i Verdal der ryktene gikk om den store grunneieren Jens Nicolay Jenssen. Han var en av de store i samfunnet; blant annet stortingsmann, børskommissær, ridder av St. Olavs Orden. Han skulle ha tatt seg godt til rette i statsallmenningene i distriktet. Det ble rettssak. Bevisene virket klare og utfallet opplagt. Tjuvhogst i statsallmenningen over mange år, der husmenn nærmest ble oppfordret til å ta seg til rette. Men Jenssen engasjerte høyesterettsadvokat Bernhard Dunker, en av datidens store kjendiser. Kort fortalt endte det hele med dom av 26. mai 1865: Jenssen ble frikjent på alle punkter, husmennene dømt og Staten ilagt saksomkostningene. I kjølvannet raste opinionen mot «klassedommen», der de små ble dømt mens de store gikk fri. Og, som et tragisk punktum: den ene av de dømte husmennene begikk selvmord.

I ettertid er det lett å se at Asbjørnsen og det fagmiljøet han representerte, hadde rett. Det kom nye lover som regulerte skogbruket. Men det beste var at etter hvert endret både praksis og holdninger seg blant skogeierne. Asbjørnsens liv var ikke bare eventyrlig, selv om denne historien var litt av et eventyr.

Kilder:

Gjefsen «Peter Christen Asbjørnsen – diger og folkesæl»,
Andresen og Butenschøn 2001
Store Norske Leksikon
Wikipedia

Peter Christen Asbjørnsen

Seniorturer på tirsdager er populære

Av Erik Monserud

Med 16 forskjellige turer på Ringerike og en på Modum er en fin tursesong tilbaketrukket. Deltakelsen er økende, og 32 i snitt er bra – mot 24 i fjor.

Flere nye turområder er blitt besøkt av våre ivrige og glade turgåere. Nærturene på de flotte moene har vært populære. Å bevege seg på fine stier mellom furustammene er en spesiell naturopplevelse. 8 personer har ledet turene våre, og noen ganger har de fått hjelp av kjentmenn. En stor takk til dere alle! Høyest deltakerantall med 60 hadde Axel Holt på turen til Bygdøy Folkemuseum. God nr. to var turen til Asksetra fra Klamperud med i alt 49 deltakere. Her var Nils Fransrud kjentmann.

Avslutningsturen til DNT Ringerikes «nye» koie, Lerbergsetra, ble svært vellykket i det fine høstværret. Omkranset av nydelige høstfarger koste 33 deltakere seg med wienerpølser, kaffe og gode kaker bakt av noen av deltakerne. En varm takk til dere!
Til slutt: Takk for koselig samvær på alle våre turer gjennom sesongen 2023.

Avslutning på Lerbergsetra 19. sept.

Foto: Brit Olaug Monserud

Seniortur til Modum Bad 27. juni.

Foto: Brit Olaug Monserud

En veteran takker av

Av Per Stubbraaten

Da seniorgruppa ble dannet i 2006, ble Arnhild Ballangrud fra Jevnaker det naturlige valg som gruppas første leder. Hun hadde tidligere hatt verv både i vår forening og i DNT Oslo og Omegn. I sistnevnte hadde hun til og med vært hyttesjef på Sinnerdammen.

Arnhild har alltid vært et allsidig friluftsmenneske, sommer som vinter. Hun deltok i lange løp, og hun jaktet o-poster i de omkringliggende skogene. Den kulturelle sida ble stimulert gjennom besøk på Kjentmannsposter.

Med sin inngående kjennskap til turområdene i distriktet ble hun sentral i planlegging av turer. Hun har i årenes løp lagt opp og ledet utrolig mange fine turer. Mange ser med glede tilbake på hennes kunnskapsbaserte og detaljerte redegjørelser. Seniorgruppa under hennes ledelse var preget av godt samarbeid. At det knapt nok ble skiftet ut folk i alle disse årene, taler sitt tydelige språk om det. Dessverre fikk Arnhild helseproblemer for et par år siden og i 2023 valgte hun å trekke seg som leder. Men 17 år som leder er imponerende!

En stor takk til Arnhild for innsatsen i DNT Ringerike.

Vi håper å se henne både på kafésamlinger og turer i 2024.

Arnhild Ballangrud takkes for årelang innsats av påtroppende leder Erik Monserud.

Foto: Ellen Næssje

Padleglede

Av Kristine Søbekkseter Skjerpingsstad

For noen er padleglede å kruse rolig fram og nyte naturen fra vannet. Noen liker å padle fort og langt og slå egne rekorder. Noen finner padlegleden med bølger, fart og spenning, og noen syns at speilblankt vann er det beste som finnes. Noen syns det er gøy å perfektionere teknikk, noen bruker kajakken mest som et fremkomstmiddel. Og noen elsker rett og slett alt som har med kajakkpadling å gjøre. I Steinsletta Havkajakklubb har vi alle typer padlere, og det er plass til flere!

Onsdagspadling

I sommersesongen har vi felles padling hver onsdag. Våre turledere tar hensyn til ferdighetsnivå og passer på at det blir en god opplevelse for alle. Noen ganger deler vi oss i to, slik at de som vil ta en litt lengre tur gjør det. Vi koser oss på tur og tar ofte en lang og god rast. Med jevne mellomrom tar vi oss tid til å trene på teknikk og sikkerhet, for eksempel kameratredning. Et spørsmål vi ofte får, er om man må ta rulle hvis man blir med på padling. Svaret er nei. Rulle er for viderekomne, og det kan man gå på kurs og lære seg når man er klar. (Men blir du bitt av basillen, skal du ikke se bort fra at du «plutselig» befinner deg på rullekurs!)

Foto: Anette Skafjeld

Kajakk-klubben på tur til våre naboforeninger. Her på Killingen med kajakk-klubben i DNT Drammen.

Turer

I tillegg til onsdagspadlingene arrangerer vi overnattingsturer og deltar sammen på arrangementer andre steder i landet. I sommer hadde vi blant annet en lavterskel overnattingstur til Fjorda, og mange av medlemmene reiste sammen til Bølgefestivalen og Sørlandet padletreff. Å være med på tur i Steinsletta Havkajakklubb er hyggelig og sosialt.

Grunnkurs

For å bli trygg i kajakk anbefaler vi å ta Grunnkurs hav. Dette er et kurs som går over to dager, gjerne en helg, hvor man lærer grunnleggende padleteknikk og sikkerhet. Ved fullført grunnkurs får du våttkort, som åpner for at du kan leie kajakk hos oss og padle på egenhånd dersom du ønsker det.

Det kreves ingen forkunnskaper for å bli med

på grunnkurs. Og sjansen er stor for at du får noen nye padlevenner med på kjøpet! Steinsletta Havkajakklubb har flinke instruktører som holder grunnkurs i sommersesongen. Følg med på nettsidene til DNT Ringerike når våren nærmer seg.

Helårspadling - PadleåreT

Aktivitetsnivået i klubben er naturligvis roligere i vinterhalvåret, når isen legger seg på Steinsfjorden og Tyrifjorden. Men med riktig utstyr og litt erfaring (og helst noen gode padlevenner) kan man få fine kajakkopplevelser på vinteren også.

Våre padlevenner i DNT Sør ønsker å motivere til helårspadling, og har lansert en motivasjonskampanje kalt PadleåreT. Helårspadlere belønnes med et klistremerke som kan festes på kajakken, åra eller bilen. En helårspadler er en person som er ute på vannet minst en gang i måneden hele året. Klistremerket er forbeholdt de som er aktive helårspadlere og er dermed litt eksklusivt. Har du dette klistremerket, viser det at du er en aktiv padler! Utdelingen er tillitsbasert og skjer i desember. Kanskje noen av Steinsletta Havkajakklubb sine medlemmer tar utfordringen i 2024?

Bli med

Alle medlemmer i DNT Ringerike kan bli med i Steinsletta Havkajakklubb. Se info om innmelding på DNT Ringerike sine nettsider.

Lurer du på om kajakk kunne være noe for deg? Bli med oss og prøv!

Foto: Anette Skafjeld

Lykken finner du på vannet.

Tre superveteraner runder 80

Av Marit Stubbraaten

De tre 80-årsjubilantene Erik Monserud, Axel J. Holt og Per H. Stubbraaten fortjener å bli presentert som superveteraner i DNT Ringerike. Æresmedlemmer er de for lengst.

I flere tiår har disse tre gamlekara gjort en så stor innsats i foreningen at det virker som de alltid har vært der. Og siden det ikke er noen aldersgrense i DNT, har de visst ikke tenkt å pensjonere seg så lenge «huet, arma og beina funker». Oslogutten Axel var lengst fartstid i DNT, men Hønefossgutta Erik og Per fikk også tidlig smaken på turer og friluftsliv gjennom Speider'n og idretten før de fant sin plass i Ringerikes Turistforening og gikk «all in». Merittlista til Axel, Erik og Per er så lang og likelydende at det kan passe å portrettere dem

i samme artikkel i stedet for å presentere dem hver for seg. Samarbeid og dugnadsånd er viktige stikkord i turistforeningen, og denne trioen har samarbeidet så lenge, så mye og så bra at de er blitt turvenner for livet.

Lista over verv og oppgaver er lang, for de tre veteranene er som poteten. De kan brukes til alt og sier ja til det meste uansett om det gjelder formelle verv i styret og komiteer eller praktisk dugnadsarbeid av ymse slag. Her er det bare plass til å nevne en brøkdel av alt de har drevet med – og fortsatt bedriver.

Foto: Marit Stubbraaten

- Alle tre har vært styreledere i DNT Ringerike, Axel så lenge at han har en uslåelig rekord med til sammen 13 år. Per står bokført med 7.
- Alle tre har sittet i Turkomiteen, hvor de har vært med på å utvikle et stort og variert turtilbud for alle målgrupper, uansett alder og ambisjonsnivå. Dessuten har Erik nylig tatt over som leder for Seniorgruppa, den største og mest aktive turgruppa.
- Alle tre har vært stiansvarlige og bidradd til merking og skilting av det enorme stinettet på Ringerike.
- Alle tre har vært aktive som turledere både lokalt og utenfor Ringerike. Både Per og Axel har til og med ledet en fottur på Island og som styreleder utvidet Per turmenyen til å omfatte byvandring, historiske turer og andre tematurer.
- Per og Axel har i mange år vært aktive skribenter, bl.a. redaktører av *Skauleisposten*, som har utviklet seg fra et stensilark med turprogrammet til et fyldig, innholdsrikt medlemsblad. De har også bidratt til flere turbøker, f.eks. den populære turboka *40 trivelige turer på Ringerike*, som kom i 2011. Og sist, men ikke minst må det nevnes at Axel var en sentral bidragsyter i jubileumsboka *Skauleis til fjells* som ble utgitt da Ringerikes Turistforening fylte 100 år, mens Per var en av redaktørene for jubileumsskriftet *DNT Ringerike 125 år*.
- Erik er den eneste av de tre som har vært koiesjef. (De to andre nøyer seg med å være sjef på egen hytte.)

At alle tre er 1944-årgang og dermed gamle gubber, kan de ikke nekte for, men fortsatt er de i sitt ess som gutta på tur. I skauen og på fjellet, på ski og på beina, året rundt. For bær- og soppsankeren Erik er nok høstturene høydepunktet, mens de to skientusiastene Axel og Per risikerer ribbeina så snart snøen dekker bakken og lysløypa på Ringkollen er preparert. Men alle tre er pasjonerte fotturister og lommekjente på de blåmerka stiene i Ringerikes koiestrøk.

Med sin lange turerfaring og lokalkunnskap har de bidratt til å realisere Vassfarstien som går fra Hønefoss til Strøen i Vassfaret. De har også delt

på utallige dugnader for å oppgradere de gamle skogskoiene og bygge nye, større turistkoiere som gjør det enklere å legge ut på langtur i vårt store, flotte turrike.

For superveteranene Per, Erik og Axel er ordet dugnad et honnørord som gir turlivet en ekstra bonus i form av vennskap, samarbeid, fysiske utfordringer og naturopplevelser som virker foryngende både på kropp og sinn.

Vi vil takke de spreke 80-årsjubilantene for innsatsen og ønske dem god tur videre!

Koiene våre

BUVASSKOAIA

Foto: Daniel Holm

Foto: Vigdis Øye

FASILITETER

- 11 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- Fiske
- Kano
- Solcelle
- Vann i tjern

KOIESJEFER

Trond Ellingsen
tlf. 924 02 725

Vigdis Øye
tlf. 936 00 785

Turid Bjørnum
tlf. 980 83 225

ELLINGSETERKOAIA

Foto: Ellen Næsje

Foto: Ellen Næsje

KOIESJEFER

Inger Tangen
tlf. 970 63 566

Odd F. Tangen
tlf. 992 49 277

FASILITETER

- 4 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Fiske
- Kano
- Vann i bekk

FØNHUSKOAIA

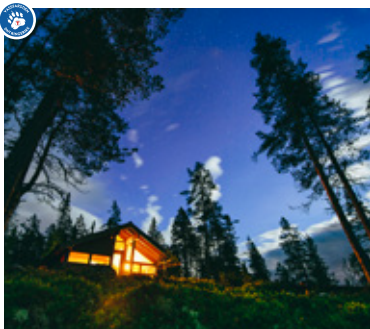

Foto: Marius Dalseg Sætre

Foto: Ellen Næsje

KOIESJEFER

Sigrid Haugen
tlf. 970 72 433

Svein Skogmo
tlf. 909 92 255

FASILITETER

- 21 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Fiske
- HC-vennlig
- Kano
- Brønn
- Solcelle
- Hundevennlig
- Skiløyper

GRØNKNUTKOIA

Foto: Erik Brenden

Foto: Ellen Næsje

KOIESJEFER

Morten Bille
tlf. 976 93 658

Arild Eriksen
tlf. 907 99 221

FASILITETER

- 8 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Vann i bekk

Anders Lind
tlf. 924 27 807

HOVINKOIA

Foto: Maria Bakkely Aasheim

Foto: Per Stubbraaten

KOIESJEFER

Helge Bachmann
tlf. 977 77 577

Bjørn Lindahl
tlf. 911 21 805

FASILITETER

- 8 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- Fiske
- Kano
- Vann i tjern
- Skiløyper

LERBERGSETRA

Foto: Ørjan Bondehagen

Foto: Ørjan Bondehagen

KOIESJEFER

Ørjan Bondehagen
tlf. 907 94 696

Torunn Mathisen
tlf. 907 59 140

FASILITETER

- 6 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Fiske
- Kano
- Vann i tjern
- Skiløyper

STOREKRAKKOIA

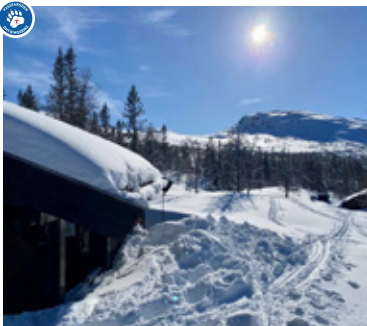

Foto: Kari H. Nordby

Foto: Ellen Næsje

KOIESJEFER

Kari H. Nordby
tlf. 908 45 495

Kjersti Hovland
tlf. 986 62 436

FASILITETER

- 9 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- Vann i bekk

TJUNBORGKOIA

Foto: Tore Jacobsen

Foto: Tore Jacobsen

KOIESJEFER

Tore Jacobsen
tlf. 977 46 874

Eva Jacobsen
tlf. 976 12 082

Leif H. Solberg
tlf. 958 19 720

Ulf Odderbø
tlf. 941 64 110

FASILITETER

- 12 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- Brønn
- Solcelle

VASSFARKOIA

Foto: Kjellil Sudgardsen

Foto:

KOIESJEFER

Jan Ola Lehne
tlf. 415 46 023

Kjell Tollefsen
tlf. 952 26 896

FASILITETER

- 20 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- HC-vennlig
- Brønn
- Solcelle
- Skiløyper

VIKERKOIA

Foto: Ellen Næsje

Foto: Ellen Næsje

KOIESJEFER

Erik Lunde
tlf. 934 39 324

Kristian Magnussen
tlf. 992 78 042

FASILITETER

- 19 senger
- Gass
- Barnevennlig
- Hundevennlig
- HC-vennlig
- Brønn
- Solcelle
- Skiløyper

Albjerck Bil

albjerck.no | 32 18 16 66

Albjerck Bil er forhandler av Audi, Skoda, Volkswagen Personbil og Volkswagen Nyttekjøretøy. Vi har et komplett, ISO sertifisert og topp moderne bilanlegg med salg av nye og brukte biler, verksted og delelager.

Vi gleder oss til å ta deg imot, velkommen til Albjerck Bil!

DEKKHOTELL

Fra
kr 1000,-

Inkluderer:
sesongskift, vask,
sjekk, forsikring

Distriktets største utvalg i dekk til gunstige priser

RINGDEKK

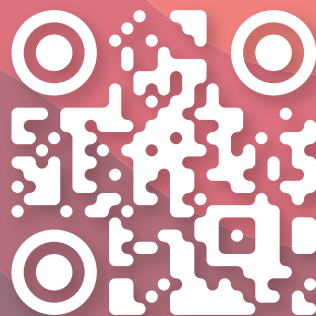
DEKK & FELG

ringdekk.no - arve@ringdekk.no - tlf: 405 24 000
Risesletta, Ådalsveien 55, 3516 Hønefoss

TOPOGRAFISKE KARTPLAKATER

Kart for alle turisthytter i Norge
Viser DNTs fotruter med avstander
Trykkes i Norge i str. 50 x 70 cm
15% rabatt på ALT! Kode: SP24

playmap - kartplakater av turisthytter og mye mer...

Kremmertorvet

SPORT & FRITID

litt mer personlig

Hønengaten 85 - Tlf: 32 12 73 40

- ELSYKLER
- TURUTSTYR
- LANGRENNSKI
- FISKEUTSTYR

*stort utvalg
og gode priser*

Odd Palerud as

T R Y K K E R I

www.palerud.no

**Vi leverer alt
av trykksaker**

Fagkunnskap gir trygghet

Vi håndplukker det beste av
brilledesign og kan tilby et unikt
utvalg av merkevarer.

★ BRILLER

★ KONTAKTLINSER

★ SOLBRILLER

★ SYNSTEST

Velkommen innom oss for en prat om synet ditt
– vi hjelper deg å ta godt vare på øynene dine.

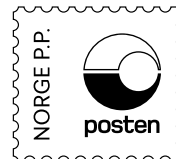

HØNEFOSS OPTISKE

OFFENTLIG GODKJENT OPTIKER ARVE BJØRSETH

Byens optiker

Utgiver: DNT Ringerike
Postboks 51, 3502 Hønefoss

SKUE SPAREBANK

- vi bryr oss om folk -

Mer tid på tur - og mindre tid på hverdagsøkonomi?

God råd er ikke langt unna, om små og store økonomiske valg, og alt midt imellom. Snakk med rådgivere som kjenner deg og få bedre oversikt og kontroll.

Ta kontakt på telefon **915 07 583** eller book et møte med oss på skuesparebank.no/book-mote

